

เอกสารวิชาการประกอบผลงานสร้างสรรค์

ชุด

“การประดิษฐ์ สื่อแทนความรักระหว่างมนุษย์และสุนัข”

The object invention to represent the love

โดย

กุลชาณัช เต็มประยูร

ทุนอุดหนุนโครงการผลิตผลงานสร้างสรรค์ / งานออกแบบ

คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

ประจำปี ๒๕๖๒

คำนำ

เอกสารวิชาการประกอบผลงานสร้างสรรค์ชุด “การประดิษฐ์ สื่อแทนความรักระหว่างมนุษย์และสุนัข” ฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อเป็นการรวบรวมขั้นตอนและรายละเอียดทั้งหมดในการสร้างสรรค์ผลงานอาทิ เช่น วัตถุประสงค์ ขอบเขตของผลงาน ที่มาและแนวคิด อีกทั้งกระบวนการดำเนินการสร้างสรรค์ การวิเคราะห์ผลงานจนถึงบทสรุป โดยข้าพเจ้าหวังเป็นอย่างยิ่งว่าเอกสารประกอบผลงานสร้างสรรค์ชุดนี้จะเป็นประโยชน์ในการศึกษาค้นคว้าสำหรับ ผู้สนใจต่อไป

กุลชาณัช เต็มประยูร
คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

บทคัดย่อ

หัวข้อ : “การประดิษฐ์ สื่อแทนความรักระหว่างมนุษย์และสุนัข”

ชื่อ : กุลชาณัช เต็มประยูร

สาขาวิชา : การฝึกอาร์ตและกราฟิกมีเดีย

คณะ : คณะศิลปกรรมศาสตร์

ปี : ๒๕๖๒

โครงการสร้างสรรค์ชุด “การประดิษฐ์ สื่อแทนความรักระหว่างมนุษย์และสุนัข” เป็นการศึกษาทดลองการใช้ขนสุนัขในการสร้างสรรค์ผลงานทางทัศนศิลป์โดยอาศัยพื้นฐานความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสัตว์เลี้ยง ผ่านมุมมองและประสบการณ์ส่วนบุคคลที่เกิดจากความกลัวการสูญเสียสุนัขอันเป็นที่รัก ด้วยการบันทึกความทรงจำจากการสัมผัสเส้นขนสุนัขที่หลุดร่วงในทุกวัน โดยใช้กระบวนการสะสมขนของสุนัขของข้าพเจ้าที่ชื่อ มะขาม จากการหวีขนและการสัมผัสขนมะขามเป็นเวลา ๒ ปี เส้นขนที่หลุดร่วงไร้ค่าถูกนำมาใช้สื่อสารแทนสัญลักษณ์แห่งความรัก ความเอาใจใส่ระหว่างเจ้านายและสัตว์เลี้ยง โดยการนำกลุ่มก้อนขนที่หลุดร่วงมาประกอบเป็นผลงานกระเป๋าสะพายผู้หญิงเปรียบเสมือนการบันทึกเรื่องราวในอดีตระหว่างเจ้านายและสุนัขที่เลือนหายไปให้กลับเป็นรูปร่างขึ้นใหม่อีกครั้ง

Abstract

Title : Relationship influences Happiness

Author : Miss. Kulchnut Termprayul

Major : Graphic Arts and Graphic Media

Year : 2018

“ **Relationship influences Happiness**” is the creative art project that is the study and experiment on using of dog hairs for visual art, based on the relationship between humans and pets. It is a personal perspectives and experiences, caused by the fear of losing a beloved dog names “Makham” and recording memories from touching the dog hairs that fall out every day. Makham’s hairs was collected for 2 years for creating the artwork which reveals the love and care between Makham and her boss.

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบคุณคณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพาที่ให้การสนับสนุนเงินทุนวิจัยแก่คณาจารย์ผู้สร้างสรรค์งานศิลปกรรม และนักวิจัยที่ค้นคว้าในศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งได้ส่งเสริมและผลักดันงานสร้างสรรค์ให้เทียบเคียงงานวิจัยและเป็นที่ยอมรับในวงการวิชาการ สามารถนำเอกสารไปใช้ประกอบการขอตำแหน่งทางวิชาการได้ ข้าพเจ้าขอขอบพระคุณมารดา บิดา และครอบครัว ที่เอื้อหนุนกำลังใจในชีวิตและเป็นแรงบันดาลใจในการทำงาน ขอขอบคุณรองศาสตราจารย์ปิติวรรณ สมไทย คุณชาคริส จันทร์ห้วย และทุกคน ที่มีส่วนในการช่วยเหลือในผลงานและให้คำปรึกษา ในโครงการนี้ให้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี

สารบัญ

	หน้า
บทที่ ๑ บทนำ.....	๑
- ความสำคัญและที่มาของปัญหา.....	๑
- วัตถุประสงค์ของการสร้างสรรค์.....	๓
- กรอบแนวความคิดของการสร้างสรรค์.....	๓
- ขอบเขตของการสร้างสรรค์.....	๔
- นิยามศัพท์เฉพาะ	๔
- ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	๕
บทที่ ๒ ที่มาและแนวความคิดความสร้างสรรค์.....	๖
- อิทธิพลที่ได้รับจากสัตว์เลี้ยง.....	๖
- ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องจิตวิทยาการรับรู้	๘
- อิทธิพลจากผลงานศิลปกรรม.....	๑๔
บทที่ ๓ ขั้นตอนและวิธีการดำเนินงานสร้างสรรค์.....	๑๘
- การวางแผนในการดำเนินงานสร้างสรรค์.....	๑๘
- การเก็บข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล.....	๑๘
- การทดลองเทคนิคและวัสดุ.....	๒๐
- สรุปผลการทดลอง.....	๒๖
- การจัดทำภาพร่าง (Sketch)	๒๗
- ขั้นตอนการปฏิบัติงาน/สร้างสรรค์ผลงาน.....	๓๑
- ภาพผลงาน	๓๘
บทที่ ๔ การวิเคราะห์ผลงานสร้างสรรค์.....	๔๔
- การวิเคราะห์แนวความคิด.....	๔๔
- การวิเคราะห์รูปแบบและวัสดุ.....	๔๖
- ปัญหาและอุปสรรคในการสร้างสรรค์ผลงาน.....	๔๙
บทที่ ๕ บทสรุป.....	๕๑
บรรณานุกรม.....	๕๔

สารบัญภาพ

หน้า

ภาพประกอบที่	๑ : ภาพฟิล์มเอกซเรย์ (x-ray film) อวัยวะภายในของ “มะขาม” สุนัขของผู้วิจัย ...	๕
ภาพประกอบที่	๒ : ภาพถ่ายและตารางข้อมูลทั่วไปของ “มะขาม” สุนัขของผู้วิจัย	๖
ภาพประกอบที่	๓ : ภาพผลงาน “ไลน์ถึงสกายเลอร์” line to Skyler (ผลงานสร้างสรรค์ชุดที่ ๑) ๒๐๑๕ โดยศิลปิน รสลิน กาสต์ ที่มา สูจิบัตรนิทรรศการ “ไลน์ถึงสกายเลอร์” ...	๗
ภาพประกอบที่	๔ : ภาพผลงาน “ไลน์ถึงสกายเลอร์” line to Skyler (White) (ผลงานสร้างสรรค์ชุดที่ ๒) ๒๐๑๕ โดยศิลปิน รสลิน กาสต์ ที่มา สูจิบัตร นิทรรศการ “ไลน์ถึงสกายเลอร์”	๘
ภาพประกอบที่	๕ : ภาพการเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล.....	๒๐
ภาพประกอบที่	๖ : ภาพการเก็บรวบรวมขนของมะขาม.....	๒๐
ภาพประกอบที่	๗ : ภาพร่าง (Sketch) ชุดที่ ๑	๒๗
ภาพประกอบที่	๘ : ภาพร่าง (Sketch) ชุดที่ ๒	๒๘
ภาพประกอบที่	๙ : ภาพร่าง (Sketch) ชุดที่ ๓	๒๙
ภาพประกอบที่	๑๐ : ภาพร่าง (Sketch) ชุดที่ ๔	๓๐
ภาพประกอบที่	๑๑ : ภาพการจัดเตรียมวัสดุและอุปกรณ์	๓๑
ภาพประกอบที่	๑๒ : ขั้นตอนการปฏิบัติงานผลงานชุดที่ ๑ hug me	๓๒
ภาพประกอบที่	๑๓ : ขั้นตอนการปฏิบัติงานผลงานชุดที่ ๒ touch me.....	๓๓
ภาพประกอบที่	๑๔ : ขั้นตอนการปฏิบัติงานผลงานชุดที่ ๒ touch me	๓๔
ภาพประกอบที่	๑๕ : ขั้นตอนการปฏิบัติงานผลงานชุดที่ ๓ Let’s go	๓๕
ภาพประกอบที่	๑๖ : ขั้นตอนการปฏิบัติงานผลงานชุดที่ ๔ Forget me not.....	๓๖
ภาพประกอบที่	๑๗ : ชุดที่ ๑ hug me ประกอบด้วย กระเป๋า ๒ ใบ.....	๓๘
ภาพประกอบที่	๑๘ : ชุดที่ ๑ hug me ประกอบด้วย กระเป๋า ๒ ใบ.....	๓๙
ภาพประกอบที่	๑๙ : ชุดที่ ๒ touch me ประกอบด้วย กระเป๋า ๒ ใบ.....	๔๐
ภาพประกอบที่	๒๐ : ชุดที่ ๒ touch me ประกอบด้วย กระเป๋า ๒ ใบ.....	๔๑
ภาพประกอบที่	๒๑ : ชุดที่ ๓ Let’s go. ประกอบด้วย กระเป๋า ๑	๔๒
ภาพประกอบที่	๒๒ : ชุดที่ ๔ Forget me not ประกอบด้วย กระเป๋า ๑๒ ใบ.....	๒๔
ภาพประกอบที่	๒๓ : ชุดที่ ๔ Forget me not ประกอบด้วย กระเป๋า ๑๒ ใบ.....	๔๓
ภาพประกอบที่	๒๔ : ชุดที่ ๔ Forget me not ประกอบด้วย กระเป๋า ๑๒ ใบ.....	๔๔
ภาพประกอบที่	๒๕ : ภาพการวิเคราะห์รูปแบบและวัสดุ ผลงานชุดที่ ๑ hug me	๔๗
ภาพประกอบที่	๒๖ : ภาพการวิเคราะห์รูปแบบและวัสดุ ผลงานชุดที่ ๒ touch me.....	๔๗
ภาพประกอบที่	๒๗ : ภาพการวิเคราะห์รูปแบบและวัสดุ ชุดที่ ๓ Let’s go.....	๔๘
ภาพประกอบที่	๒๘ : ภาพการวิเคราะห์รูปแบบและวัสดุ ชุดที่ ๔ Forget me not.....	๔๘
ภาพประกอบที่	๒๙ : ภาพการวิเคราะห์รูปแบบและวัสดุ ชุดที่ ๔ Forget me not.....	๔๙
ภาพประกอบที่	๓๐ : ภาพปัญหาและอุปสรรคในขั้นตอนการปฏิบัติงาน	๕๑

บทที่ ๑

บทนำ

ความสำคัญและที่มาของปัญหา

ปัจจุบันเทคโนโลยีเข้ามามีบทบาทในทุกสังคม ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคมอย่างรวดเร็ว วิธีการดำเนินชีวิตประจำวันของคนในสังคมก็เปลี่ยนไป การทำงานทุกอย่างต้องแข่งขันกับเวลาและข้อมูลข่าวสาร เริ่มเข้าสู่สังคมยุคใหม่ที่เรียกกันว่า สังคมออนไลน์ หรือสังคมก้มหน้า เป็นต้น เมื่อการดำเนินชีวิตที่ต้องเร่งรีบการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างกันจึงลดน้อยลง ย่อมส่งผลถึงสภาพจิตใจของคนตามไปด้วย จากความสุขก็เริ่มลดน้อยถอยลงไปสู่ความเครียด จนบางครั้งเกิดเป็นโรคซึมเศร้าซึ่งพบได้จากข่าวสารในสื่อต่างๆ เมื่อมนุษย์เกิดความเครียดจากการดำเนินชีวิต การหาวิธีเผชิญกับปัญหาความเครียดจึงเป็นสิ่งที่สำคัญการแก้ปัญหาความเครียดมีหลากหลายวิธี การเลี้ยงสัตว์เป็นวิธีหนึ่งที่มนุษย์ในสังคมมักจะใช้เป็นวิธีการผ่อนคลายความเครียดที่เกิดขึ้น สัตว์เลี้ยงที่นิยมมาก ได้แก่ สุนัข แมว ปลา นก เป็นต้น การมีสัตว์เลี้ยงเป็นการแสดงออกทางความรู้สึกตามธรรมชาติของมนุษย์ที่แสดงความรักและหวังดีต่อสิ่งมีชีวิตอื่นๆ มนุษย์รู้จักนำสุนัขมาเป็นสัตว์เลี้ยงในครอบครัวเมื่อประมาณ ๑๒,๐๐๐ ปีมาแล้ว บางครอบครัวเลี้ยงสุนัขเพื่อเฝ้าบ้าน ช่วยในการล่าสัตว์ในฟาร์มปศุสัตว์หรือเลี้ยงด้วยความน่ารัก สุนัขเป็นสิ่งมีชีวิตอันดับต้นๆ ที่มีความจงรักภักดีและซื่อสัตย์ต่อมนุษย์ผู้เป็นเจ้าของมัน “ในตอนแรกนักวิทยาศาสตร์เชื่อกันว่า สุนัขเริ่มกลายมาเป็นสัตว์เลี้ยงของมนุษย์เมื่อประมาณ ๑๕,๐๐๐ ปี ก่อน แต่จากหลักฐานที่ค้นพบใหม่โดย Pontus Skoglund นักวิทยาศาสตร์ผู้ศึกษาพันธุศาสตร์พบว่า ความจริงแล้ว สุนัขอาจกลายมาเป็นสัตว์เลี้ยงของมนุษย์ตั้งแต่ ๒๗,๐๐๐-๔๐,๐๐๐ ปี ก่อนเสียอีก ซึ่งทฤษฎีดังกล่าวได้รับการสนับสนุนจากการขุดค้นพบหลักฐานทางโครโมโซมของหมาป่าพันธุ์ไซบีเรีย ที่มีอายุ ๓๕,๐๐๐ ปี และจากการศึกษาพบว่าสุนัขในปัจจุบันนั้นสืบเชื้อสายมาจากสุนัขโบราณที่พบในจีน ตะวันออกกลางและทางยุโรปตะวันออก โดยบรรดานักวิทยาศาสตร์เชื่อว่า กระบวนการนี้เป็นการคัดเลือกของยีน จุดเริ่มต้นมาจากสุนัขกลุ่มหนึ่งที่เริ่มต้นแหวะเวียนตามที่พักของมนุษย์และคอยกินเศษอาหารที่เหลือ วันเวลาผ่านไปจากการคัดเลือกตามธรรมชาติ สุนัขที่เข้าหามนุษย์นั้นมีโอกาสได้อาหาร และเอาตัวรอดมากกว่าสุนัขปกติ ลักษณะนิสัยพิเศษนี้ได้ถ่ายทอดมาสู่รุ่นสู่รุ่น จนกลายมาเป็นสุนัขสัตว์เลี้ยงในปัจจุบัน ซึ่งจากสันนิษฐานพบว่า มนุษย์เพศหญิงเป็นผู้ริเริ่มเลี้ยงสุนัขเป็นเพื่อน” (ข้อมูลจาก : <https://www.posttoday.com/world/> เข้าถึงเมื่อวันที่ ๑๐ ธันวาคม ๒๕๖๑) จุดเริ่มต้นความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์และสุนัขมีมานานแล้วในประวัติศาสตร์ และประวัติศาสตร์ยังระบุว่ามนุษย์เพศหญิงเป็นผู้ริเริ่มเลี้ยงสุนัขเป็นเพื่อน ความผูกพันระหว่างมนุษย์และสุนัขนั้นมีความพิเศษเป็นอย่างยิ่ง เพียงแค่มีสุนัขอยู่ใกล้ๆ ก็สามารถจัดความทุกข์ความกังวลที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน และเปลี่ยนมันให้กลายเป็นความสุขได้ เมื่อมนุษย์มีความผูกพันไม่ว่าจะกับมนุษย์ด้วยกัน หรือกับสุนัขก็ตาม ความผูกพันจะก่อให้เกิดความรัก และเมื่อสิ่งที่รักได้สูญเสียไป มนุษย์จะสร้างสิ่งที่ทดแทนความรักที่ตนเองมีต่อสิ่งนั้นขึ้นมา ตัวอย่างเช่น **ทัชมาฮาล** อนุสรณ์สถานแห่งความรักที่งดงามที่สุดในโลก สร้างขึ้นโดยจักรพรรดิแห่งราชวงศ์โมกุลผู้มีรักมั่นคงต่อพระมเหสีของพระองค์ที่สิ้นพระชนจากการคลอดบุตร และ**อนุสาวรีย์ย่าเหล** สุนัขพันธุ์ทางทรงเลี้ยงของพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว พระองค์ทรงโปรดปรานย่าเหลเป็นอย่างยิ่ง ภายหลังถูกลอบยิงตายรัชกาลที่ ๖ ทรงโศกเศร้าเป็นอย่างยิ่งถึงกับทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้จัดงานศพ และสร้างอนุสาวรีย์ย่าเหลขึ้น ทั้งยังทรงพระราชทานเงินค่ากลอนไว้อาลัยแก่ ย่าเหลด้วย ซึ่งจากตัวอย่างการสร้างสิ่งทดแทนความรัก

จากทั้งสองตัวอย่างดังกล่าว ถูกสร้างขึ้นจากการสูญเสียของรักโดยมิได้มีการเตรียมตัวเตรียมใจในการจากไปอย่างกะทันหันก่อให้เกิดความเสียใจจนเกินกว่าจะทำใจยอมรับได้ แต่ในกรณีของข้าพเจ้า ต้องการเตรียมและตั้งรับกับการจากไปของสัตว์เลี้ยงที่มีอายุมากและป่วยเป็นโรคหัวใจโตมาเป็นเวลาหลายปี

ข้าพเจ้ามีสุนัขที่เลี้ยงไว้เป็นเวลา ๑๒ ปี ชื่อว่า “มะขาม” เราทั้งคู่มีความผูกพันกันอย่างมาก มะขามจะไปไหนมาไหนกับข้าพเจ้าตลอด และมักจะมองข้าพเจ้าด้วยสายตาที่รัก และห่วงใย ความผูกพันที่เกิดขึ้นกับสัตว์เลี้ยงไม่เคยจางหายไปจากความทรงจำของชีวิต “มะขาม” เป็นสุนัขพันธุ์ผสมระหว่างสายพันธุ์ปาปิยองกับสายพันธุ์ชิสุ ปัจจุบันอยู่ด้วยกันมาประมาณ ๑๒ ปี ตั้งแต่เริ่มย้ายมาทำงานที่มหาวิทยาลัยบูรพา ข้าพเจ้าต้องจากบ้านที่เป็นครอบครัวใหญ่มาอยู่หอพักคนเดียว ประกอบกับเวลานั้นต้องสูญเสีย “หมูหวาน” สุนัขสายพันธุ์ชิสุที่เสียชีวิตอย่างกะทันหัน ทำให้ข้าพเจ้ารู้สึกเสียใจที่ทอดทิ้งไม่ได้ดูแลสัตว์เลี้ยงอย่างดีจนวาระสุดท้าย เมื่อกลับมาใช้ชีวิตคนเดียวจึงเกิดความเหงาและเสียใจมากอยู่หลายเดือน การหาสัตว์เลี้ยงมาเป็นเพื่อนเห็นจะเป็นทางเลือกที่ดีในการเยียวยาความรู้สึกนั้น จึงได้ “มะขาม” มาอยู่ด้วยกัน มะขามได้เข้ามาเติมเต็มความสุขและคลายความเหงา ความเครียด ความกดดันต่างๆ จึงผ่อนคลายไปกับทุกวันที่เราได้อยู่ด้วยกัน มะขามเป็นสุนัขที่ฉลาดแสนรู้ เอาแต่ใจ ไม่ชอบยุ่ง ไม่เล่นกับสุนัขตัวอื่นๆ ทำตัวเองเหมือนมันเป็นเด็กคนหนึ่ง ข้าพเจ้าลืมนึกว่ามะขามเป็นส่วนหนึ่งของครอบครัวเหมือนลูกสาว หลายๆ ครั้งข้าพเจ้าหลงลืมไปว่ามะขามเป็นเพียงแค่วัวเลี้ยงเท่านั้น คนรอบข้างมักจะสังเกตเห็นมะขามกับข้าพเจ้าไปทุกๆ สถานที่ที่จะพาไปได้เสมอ ข้าพเจ้ามีความสุขจากการได้รักมะขามและยังมีความสุขขึ้นเมื่อเราอยู่ด้วยกันนานขึ้น จนถึงทุกวันนี้ข้าพเจ้าเกิดความกลัวการสูญเสียในการไม่มีมะขาม จากข้อมูลสถิติกล่าวว่าสุนัขพันธุ์เล็กส่วนมากจะมีอายุเฉลี่ย ประมาณ ๑๓ - ๑๕ ปี ซึ่งข้าพเจ้าตระหนักดีว่าวันหนึ่งต้องมีการพลัดพรากกัน จึงได้พยายามทำทุกวิถีทางที่จะสามารถกระทำได้ให้กับสัตว์เลี้ยงของตนเอง ข้าพเจ้าเชื่อว่ามะขามเป็นสุนัขที่โชคดี และข้าพเจ้าก็โชคดีที่มีมะขามเป็นเพื่อน จากวันนั้นที่ได้มะขามมาเวลาได้รวดเร็วมาเป็นระยะเวลา ๑๒ ปี ที่มะขามได้เข้ามาเติมเต็มชีวิต จนถึงวันนี้สุนัขที่ชื่อมะขามเริ่มอายุมาก และมีโรคประจำตัว เมื่อต้นปีที่ผ่านมา สัตวแพทย์ได้ตรวจพบว่ามะขามเป็นโรคหัวใจโต ตับอ่อนอักเสบและมีน้ำในปอดต้องกินยาทุกวัน ทั้งเช้าและเย็น โรคหัวใจนั้นสามารถพบได้จากสุนัขที่มีอายุมากทั่วไป ส่วนโรคตับอ่อนอักเสบนั้นเกิดจากการเลี้ยงดูที่ไม่ถูกสุขลักษณะ การกินของสุนัขซึ่งมะขามชอบกินของมันของทอดและข้าพเจ้าก็ตามใจ เมื่อพบอาการป่วยจึงทำให้ข้าพเจ้าโทษตัวเองที่ดูแลสิ่งรักได้ไม่ดีเท่าที่ควร จากการป่วยของมะขามส่งผลให้ข้าพเจ้าเริ่มเกิดความรู้สึกกลัวความสูญเสียมากขึ้นเวลาที่อยู่ด้วยกันเริ่มลดน้อยลง

ปัจจุบันนี้มะขามอายุมากแล้วและมีอาการป่วยบ่อย ซึ่งคงจะอยู่กับข้าพเจ้าได้อีกไม่นาน ข้าพเจ้าจึงต้องการสร้างสิ่งแทนความรักที่มีต่อมะขามขึ้นมาเพื่อเป็นอนุสรณ์และสามารถทำให้ข้าพเจ้ารู้สึกว่ายังมีมะขามอยู่ด้วย และยังคงไปไหนมาไหนด้วยกันตลอดไปและให้ผลงานนี้เป็นเครื่องมือในการเตรียมตัวยอมรับการจากไปของสัตว์เลี้ยงที่สำคัญที่ ผลงานชุดนี้สื่อสารความรักของคนกับสัตว์เลี้ยงและเก็บความสุขที่ได้รับจากสัตว์เลี้ยงอีกทั้งต้องการให้เป็นเครื่องเตือนใจถึงความรัก ความผูกพัน ของช่วงเวลาต่างๆ ที่เราได้เติมเต็มให้กัน และเพื่อแสดงออกถึงความรักความเอาใจใส่ที่ข้าพเจ้ามีต่อเพื่อนผู้ซื่อสัตย์ โดยเมื่อถึงเวลาที่ต้องจากกันจะได้ย้ำเตือนว่าที่ผ่านมาเราได้ทำดีที่สุดแล้วและไม่ต้องย้อนกลับมาเสียใจในภายหลัง

วัตถุประสงค์ของการสร้างสรรค์

๑. เพื่อแสดงเนื้อหา เรื่องราวความรักและความผูกพัน ระหว่างข้าพเจ้าและมะขามสุนัขเลี้ยง ผ่านบันทึกเหตุการณ์ความทรงจำจากประสบการณ์ในชีวิตจริงโดยการใช้เส้นใยจากขนสุนัข นำมาสร้างเป็นผลงานทัศนศิลป์

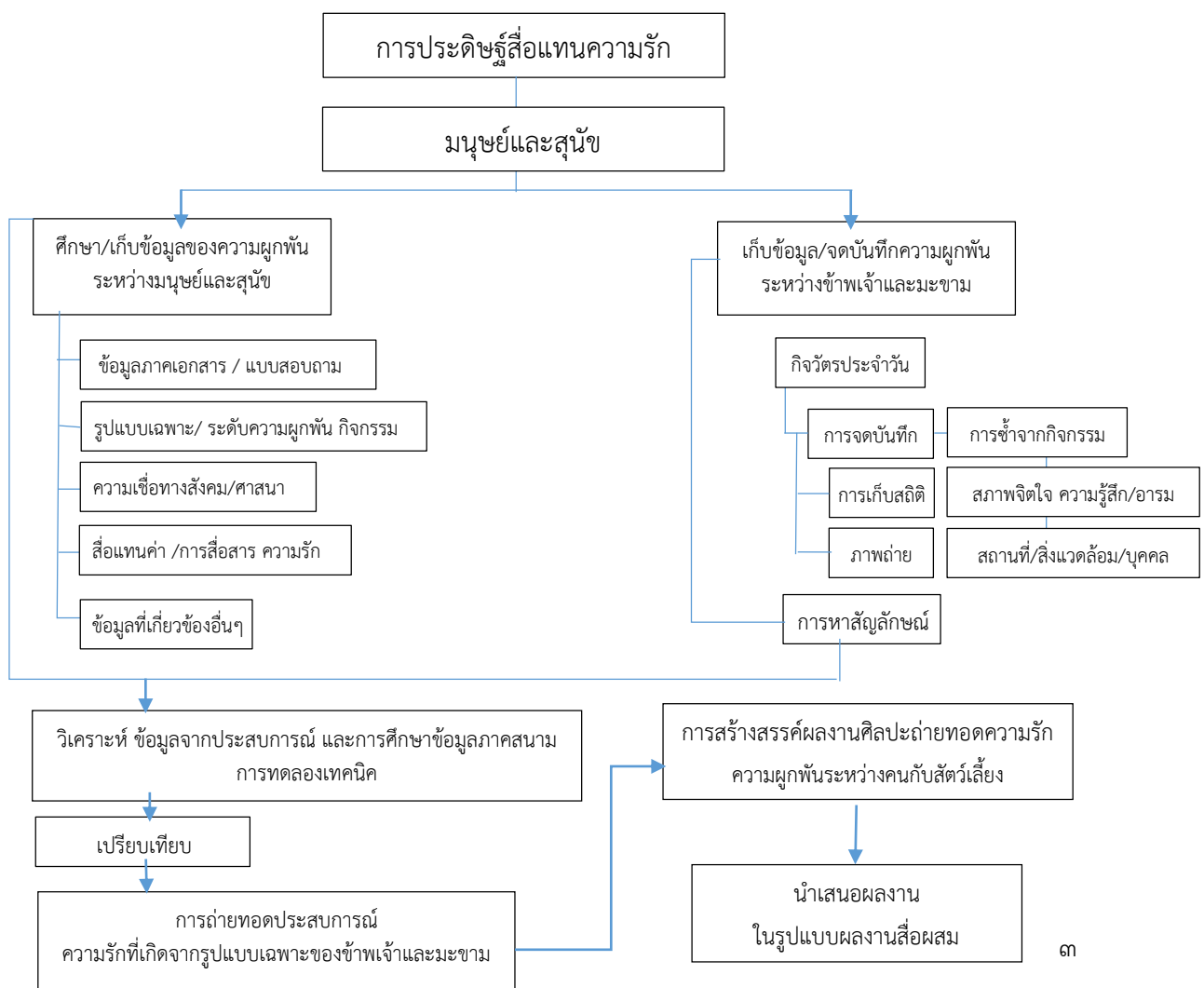
๒. เพื่อแสดงข้อมูลรายละเอียดจากการค้นคว้าความรู้จากทฤษฎีจิตหรือวิทยาการรับรู้ของกลุ่มเกสตัลท์ โดยใช้ทฤษฎีนี้สนับสนุนการวิเคราะห์งานเขียนวิจัยสร้างสรรค์ให้สมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

๓. เพื่อทดลองค้นหาเทคนิคและรูปแบบในการสร้างสรรค์ให้สอดคล้องกับแนวคิดของผลงานโดยใช้ขนจริงของมะขามสุนัขเลี้ยง และขนสัตว์สังเคราะห์ สร้างรูปแบบผลงาน ๓ มิติ จำนวน ๔ ชุด

กรอบแนวความคิดของการสร้างสรรค์

ต้องการถ่ายทอดความสุข ที่เกิดขึ้นจากความรักและความผูกพันระหว่างข้าพเจ้ากับมะขามสุนัขของข้าพเจ้าในระหว่าง ๑๒ ปี ที่ใช้ชีวิตด้วยกัน การเก็บบันทึกเหตุการณ์และถ่ายทอดความทรงจำที่เกิดจากความผูกพันในรูปแบบผลงานสื่อผสม

กรอบแนวคิดในการสร้างสรรค์/หรือการออกแบบ

ขอบเขตของการสร้างสรรค์

ผลงานศิลปะชุดนี้ประกอบด้วยผลงานสื่อผสมจำนวน ๔ ชุด โดยได้แต่ละชุดจะมีลักษณะพิเศษและเทคนิคซึ่งถูกถ่ายทอดจากประสบการณ์ที่ก่อให้เกิดความสุขที่ข้าพเจ้าและสัตว์เลี้ยงใช้ชีวิตอยู่ด้วยกัน

- ขอบเขตทางด้านเนื้อหา/ เรื่องราว

ผลงานชุด “การประดิษฐ์ สื่อแทนความรักระหว่างมนุษย์และสุนัข” นี้ต้องการสร้างสรรค์สื่อแทนความรักเพื่อบันทึกความทรงจำด้วยการได้เก็บสัมผัสที่มีคุณค่าที่ได้มีมะขามไว้ตลอดไป โดยในผลงานชุดนี้ต้องการถ่ายทอดประสบการณ์ความรักและความผูกพันของเจ้านายและสุนัข อันเกิดจากการดูแลเอาใจใส่ สัตว์เลี้ยงเป็นกิจวัตรประจำวันจนกลายเป็นความผูกพันที่ลึกซึ้ง กิจกรรมที่ทำด้วยกันมีหลายอย่างแต่กิจกรรมที่ทำแล้วแสดงถึงความเอาใจใส่และดูแลสัตว์เลี้ยงอย่างที่ไม่เคยทำกับตัวไหนมาก่อนได้แก่การอาบน้ำ หวีขนเพื่อเป็นการบันทึกความทรงจำจากคนที่หลุดร่วงของสุนัขสู่งานสร้างสรรค์

- ลักษณะ/รูปแบบ

เป็นแบบกึ่งนามธรรม (Semi-Abstract) ใช้รูปทรงที่เกิดจากการคลี่คลายมาจากรูปทรงของสัตว์เลี้ยงและยี่มรูปแบบของกระเป๋าถือและกระเป๋าสะพายของผู้หญิงมาเพื่อเป็นสื่อในการบันทึกความผูกพันระหว่างสัตว์เลี้ยงและเจ้านาย

- เทคนิค

เทคนิคสื่อผสมที่ใช้ในผลงานชุดนี้ ถือว่าเป็นการทดลองใช้เส้นใยจากธรรมชาติเส้นขนที่ได้จากสัตว์เลี้ยงมาเป็นวัสดุในการสร้างสรรค์ผลงาน โดยมีการทดลอง เทคนิคผสมผสานกัน ส่วนหลักของงานสร้างด้วยการปักขนสัตว์ จำนวน ๔ ชุด

นิยามศัพท์เฉพาะ

มะขาม Ma-kam หมายถึง สุนัขพันธุ์ผสม ขนยาวสีน้ำตาลดำ หูตั้ง อายุ ๑๒ ปี เป็นสุนัขของผู้สร้างสรรค์

ประสบการณ์ Experience หมายถึง สิ่งพบเห็นหรือได้เกิดจากการกระทำร่วมกันของผู้สร้างสรรค์และสัตว์เลี้ยง

ความรู้สึก Emotion หมายถึง อารมณ์ที่รู้ว่าเป็นสุขหรือทุกข์ เช่น รู้สึกสนุก รู้สึกซาบซึ้ง รู้สึกเศร้าหรือเหงา ระหว่างของผู้สร้างสรรค์กับสัตว์เลี้ยง

ความสุข Happiness หมายถึง ความพึงพอใจและความรู้สึกดีที่เกิดขึ้นในชีวิตของผู้สร้างสรรค์ มีกระบวนการมาจากอารมณ์แห่งความ ปิติยินดีและความชอบ ซึ่งมีเกิดจากเหตุการณ์และช่วงเวลาทั้งหมดที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันที่ได้รับจากสัตว์เลี้ยงของผู้สร้างสรรค์

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๑. ได้ผลการศึกษาการทดลองการใช้เส้นใยจากขนสุนัขในการหาความเป็นไปได้ในการสร้างผลงานทัศนศิลป์
๒. ได้ข้อมูลการบันทึกเหตุการณ์ความทรงจำที่ก่อให้เกิดความรักและความผูกพันระหว่างข้าพเจ้าและสัตว์เลี้ยง
๓. ได้ถ่ายทอดประสบการณ์ความรักและความผูกพันของการมีสัตว์เลี้ยงเป็นเพื่อนโดยนำผลจากการทดลองการใช้เส้นใยจากขนสุนัขมาสร้างสรรค์ในรูปแบบ ผลงาน ๓ มิติ

บทที่ ๒

อิทธิพลแนวความคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

การเกิดที่มาของแนวคิดและแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะนั้นเกิดจากเหตุปัจจัยหลายอย่างประกอบกัน ซึ่งการเห็นและการสังเกตของศิลปินแต่ละบุคคลจะนำมาซึ่งแรงบันดาลใจที่แตกต่างกันตลอดจนทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง อันจะส่งผลต่อแนวความคิดสร้างสรรค์

ในบทนี้ข้าพเจ้าได้กล่าวถึงที่มาของแนวคิดและแรงบันดาลใจ อิทธิพลต่างๆที่ได้รับจนกระทั่งก่อเป็นรูปแบบของแนวความคิดในผลงานสร้างสรรค์ “การประดิษฐ์ สื่อแทนความรัก ระหว่างมนุษย์และสุนัข”

อิทธิพลที่ได้รับจากสัตว์เลี้ยง

สุนัข เป็นสัตว์เลี้ยงที่คนนิยมเลี้ยงมากที่สุด ซึ่งแต่ละคนมีสาเหตุการเลี้ยงสุนัขที่ต่างกัน สำหรับในประเทศไทยมีเรื่องราวบันทึกเกี่ยวกับความซื่อสัตย์ของสุนัขให้เห็นได้อย่างชัดเจนตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๔๔๘ - ๒๔๕๖ ในรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๖ พระองค์ฯ ทรงเลี้ยงสุนัขพันธุ์ทางนามว่า ยาเหล เป็นสุนัขทรงเลี้ยงที่โปรดปรานและซื่อสัตย์มากแต่ภายหลังถูกลอบยิง พระองค์ฯ ทรงโหม่นัสเป็นอย่างมาก ยิ่งกับทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้จัดงานศพ ทรงพระราชนิพนธ์คำกลอนไว้อาลัย และสร้างอนุสาวรีย์ยาเหลขึ้น ณ พระราชวังสนามจันทร์ จังหวัดนครปฐม สร้างอนุสาวรีย์ยาเหลถือเป็นอนุสรณ์สถาน รำลึกถึงความรักและความผูกพันระหว่างคนและสัตว์ที่แรกของประเทศไทย

และในรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพล อดุลยเดช รัชกาลที่ ๙ พระองค์ฯ ทรงเลี้ยงสุนัขพันธุ์ไทยมากมาย และพระองค์ฯ ทรงโปรดมากที่สุด คือ คุณทองแดง ซึ่งจะพบเห็นได้ตามสื่อโทรทัศน์หรือภาพถ่ายต่างๆ ที่ผ่านมา สุนัขเป็นสัตว์เลี้ยงที่มีความซื่อสัตย์และจงรักภักดี ไม่ว่าผู้เลี้ยงจะมีเจตนาเลี้ยงไว้ด้วยเหตุผลใดก็ตาม อาทิ เลี้ยงไว้เป็นเพื่อน หรือเฝ้าบ้าน เป็นต้น การเลี้ยงสุนัขส่งผลให้เกิดความความรัก ความผูกพันระหว่างกันได้โดยไม่รู้ตัว นอกจากความรัก ความผูกพันที่เกิดขึ้นผู้เลี้ยงยังมีความรับผิดชอบต่อน้องหมาที่เพิ่มขึ้นด้วย นักจิตวิทยาเชื่อว่า สัตว์เลี้ยงมีบทบาทช่วยในการเสริมสร้างความมั่นคงทางอารมณ์ให้กับผู้เลี้ยง เพราะถึงแม้ว่าจะพูดไม่ได้ แต่สามารถนั่งฟัง เข้าใจ ไม่ถาม ไม่สงสัย และซื่อสัตย์ สุนัขจึงเป็น "เพื่อน" ที่ดีมากสำหรับคน เนื่องจากสภาพสังคมนั้นได้เปลี่ยนแปลงไป จากครอบครัวใหญ่ที่มีสมาชิกหลายคนมาเป็นครอบครัวเดี่ยว จากสังคมชนบทมาเป็นสังคมเมือง อีกทั้งสังคมการสื่อสารได้เปลี่ยนแปลงไป จากการพบปะพูดคุยสื่อสารโดยตรง เป็นการสื่อสารผ่านสังคมออนไลน์ ทำให้การออกไปพบปะผู้คนน้อยลงการเก็บตัวเพิ่มขึ้น เมื่อสภาพสังคมเปลี่ยนไปจากเดิมจึงทำให้มีผลต่อสภาพจิตใจของคน เกิดความเหงา ความเครียดยิ่งเพิ่มความกดดันขึ้น สิ่งหนึ่งที่จะเข้ามาทดแทนและดูแลจิตใจได้ดีที่สุดก็น่าจะเป็นสัตว์เลี้ยง จากผลงานวิจัยที่เผยแพร่ในวารสารด้านสิ่งแวดล้อมและสาธารณสุขสากล พบว่า เจ้าของสัตว์เลี้ยงมีแรงบันดาลใจอยากจูงสุนัขของตนออกไปเดินเที่ยวเพราะเขารู้สึกมีความสุข (ไม่ใช่เพื่อสุขภาพของสัตว์เลี้ยงหรือเจ้าของ) รวมถึงยังคิดว่าเป็นการทำให้สุนัขมีความสุข (ออนไลน์ : กรมสุขภาพจิต , กาญจนา อายุวัฒน์ธนชัย : ๒๕๖๑)

ข้าพเจ้าเป็นหนึ่งในหลายๆ คนที่เลือกจะใช้สัตว์เลี้ยงมาบำบัดความเครียดและคลายความเหงาที่ต้องใช้ชีวิตตามลำพัง และเพื่อนที่ซื่อสัตย์ที่สุดของข้าพเจ้าคือสุนัข ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันข้าพเจ้าเคย

เลี้ยงสุนัขมาหลายตัวและหลายครั้งที่เพื่อนที่ชื่อสัตว์ของข้าพเจ้าเจ็บป่วยหรือตายจากข้าพเจ้ามักจะเสียใจและต้องใช้เวลาต่อสู้กับความเศร้าเสียใจเป็นเวลานาน ปัจจุบันข้าพเจ้าได้เลี้ยงสุนัขเพศเมียชื่อว่า มะขาม เป็นสุนัขพันธุ์ผสมระหว่างสายพันธุ์ปาปิยองกับสายพันธุ์ชิชู่ ซึ่งข้าพเจ้าตัดสินใจนำมาเลี้ยงเพื่อทดแทน หมูหวาน สุนัขตัวก่อนที่ตายไปอย่างกะทันหันเมื่อหมูหวานได้จากไป ข้าพเจ้าเสียใจอยู่หลายเดือนและรู้สึกผิดที่ไม่ได้ดูแลเอาใจใส่ให้ดีเท่าที่ควร เผ่าโทษตัวเองที่ทอดทิ้งมันไว้กับคนอื่นเป็นเวลานานจนมันป่วยและตรอมใจทำให้ตายด้วยอายุเพียง ๔ ปี หลังจากนั้นอีกหลายเดือนข้าพเจ้าจึงตัดสินใจนำ มะขาม สุนัขตัวใหม่มาเลี้ยงเพื่อบำบัดความเสียใจที่มีอยู่ “มะขาม” ได้เข้ามาเติมเต็มความสุขและคลายความเหงา ความเครียด ความกดดันที่เกิดจากการสูญเสีย ต่างๆ ให้คลายไปในทุกวันที่เราได้อยู่ด้วยกัน มะขามเป็นสุนัขที่ฉลาดแสนรู้ เอาแต่ใจ กิจกรรรมที่มะขามชอบที่สุดคือนอน และนั่งรถไปเที่ยวตามสถานที่ต่างๆ มะขาม ไม่ชอบยุ่ง ไม่เล่นกับสุนัขตัวอื่นๆ ทำตัวเองเหมือนมันเป็นเด็กคนหนึ่ง จนบางครั้งข้าพเจ้าลืมนำไปว่ามะขามนั้นเป็นสัตว์เลี้ยงรู้สึกว่ามีมะขามเป็นส่วนหนึ่งของครอบครัวเสมือนลูกสาว หลานๆ คน รอบข้างมักจะสังเกตเห็นมะขามกับข้าพเจ้าไปทุกๆ สถานที่ของการเดินทางที่สามารถจะพาไปได้ แต่บางครั้งหากข้าพเจ้าต้องเดินทางไปต่างประเทศหรือไปธุระสำคัญที่มะขามไม่สามารถไปด้วย ข้าพเจ้าจะเกิดความกังวล ความเป็นห่วงและคิดถึง ไม่ต่างจากแม่ที่ทิ้งลูกไว้กับคนอื่นจากวันแรกจนถึงปัจจุบันนี้ที่ข้าพเจ้าได้เฝ้าสังเกตพัฒนาการ ความฉลาดแทรกด้วยความ ชุกชุนผสมความดี ทำให้รักมะขามมากขึ้นทุกวัน อยู่ด้วยกันมาประมาณ ๑๒ ปี อายุ ๑๒ ปี สำหรับสุนัขแล้วถือว่าเข้าสู่วัยชรา ข้าพเจ้าตระหนักดีว่ามะขามจะต้องจากไปในวันใดวันหนึ่ง มะขามเริ่มอายุมาก และมีโรคประจำตัว เมื่อต้นปีที่ผ่านมามีสัตวแพทย์ได้ตรวจพบว่ามะขามเป็นโรคหัวใจโตและมีปัญหาเกี่ยวกับปอดตามมาต่อกินยาทุกวันทั้งเช้าและเย็น ซึ่งจากการกินยาต่อเนื่องแน่นอนว่าต้องมีผลกระทบต่อระบบไตตามมาทีหลังทำให้บั้นทอนอายุไขของมะขาม จากอาการป่วยดังกล่าวทำให้ความกลัวการสูญเสียที่ซ่อนอยู่ในใจเริ่มมีมากขึ้นทุกวัน ข้าพเจ้าตระหนักถึงระยะเวลาที่เราจะได้อยู่ด้วยกันเริ่มลดน้อยลง ทุกวินาทีที่อยู่ด้วยกันจึงมีความหมายเพิ่มทวีคูณ ข้าพเจ้าจึงได้ทำการบันทึกความทรงจำของเราที่ต้องนับถอยหลังลงทุกวันโดยเป็นการบันทึกด้วยภาพถ่ายเฝ้าสังเกตพฤติกรรมของมะขามอย่างใกล้ชิด จนได้พบว่าการสัมผัสโดยการ อุ้ม ลูบหัว เกาคาง เล่นกันหรือ หวีขน เป็นช่วงเวลาที่มะขามได้ใกล้ชิดกับข้าพเจ้ามากที่สุด และสิ่งที่ติดตัวข้าพเจ้าไปทุกที่หลังจากเล่นกับมะขามคือกลุ่มก้อนขนที่หลุดร่วงติดตามเสื้อผ้า แม้ทำให้ดูไม่สะอาดตาแต่เป็นเครื่องเตือนใจว่าข้าพเจ้าและมะขามยังมีกันและกันอยู่

ข้าพเจ้าตัดสินใจเลือกใช้นขนของมะขามที่หลุดร่วงตามธรรมชาติเวลาอาบน้ำ แปรงขน โดยเริ่มเก็บขนมะขามเกือบทุกวันเป็นเวลากว่า ๓ ปี เมื่อสังเกตจึงรู้ว่าในแต่ละวันมีชุดสีที่แตกต่างกันและขนของมะขามเป็นการเก็บสัมผัสที่สื่อสารความรักและความผูกพันเปรียบเสมือนตัวแทนความรักความเอาใจใส่ของข้าพเจ้าที่มีต่อสัตว์เลี้ยงที่เปรียบเสมือนลูกสาวและเพื่อนที่สำคัญเพียงคนเดียวเอาไว้

ภาพประกอบที่ ๑ ภาพ “มะขาม” สุนัขของผู้วิจัย และฟิล์มเอกซเรย์ (x-ray film) อวัยวะภายในของมัน

ตารางข้อมูลทั่วไปของมะขามสุนัขของผู้วิจัย

<p>ลักษณะทั่วไปภายนอก</p> 	<p>มะขามเป็นสุนัขพันธุ์ผสมระหว่าง ยอร์คเชียร์และชิสุ เพศเมีย อายุ ๑๒ ปี น้ำหนัก ๕.๒ กก. ตัวอ้วนกลมขาสั้น หางยาว มีใบหูตั้งขนาดใหญ่ ปากสั้น ฟันเก มีขนยาวปกคลุมตลอดลำตัว ขนยาว เรียบ ละเอียด เกา สลวยและเงางาม ขนมีสีผสม หลายสี สีดำ สีขาว สีน้ำตาลเข้ม น้ำตาลอ่อน และ เทา เส้นเล็กยาว และขาดร่วงง่ายปกคลุมทั้งตัว บริเวณหน้า คอ เท้าทั้งสี่ และหาง จะมีสีขาว ผมยามปิดหน้าต้องเกล้าจุกกันไม่ให้ผมเข้าตาอยู่เสมอ</p>
<p>นิสัย</p> 	<p>มะขามเป็นหมารักสงบ ไม่ชอบความวุ่นวาย เรียบร้อย ฉลาด อีกทั้งยังสามารถสื่อสารและเชื่อฟังคำสั่งของเจ้าของเป็นอย่างดี ไม่ใช่สุนัขที่เห่าพรา้หรือไม่มีสาเหตุ ถ้ามะขามส่งเสียงเห่านั่นหมายถึงเขาต้องการสื่อสารกับเรา กิจกรรมหลักที่ชอบที่สุดคือการนอนตากแอร์ให้คนเกาท้องให้ และออกไปเที่ยวตามสถานที่ต่าง ๆ เช่น ทะเล สนามหญ้า โดยมะขามจะไม่เดินเยอะหรือวิ่งเล่นไปมาแบบหมาทั่วไปแต่ชอบนั่งบนรถเข็นและดูวิวข้างทางมะขามจะไม่ยุ่งกับหมาตัวอื่นๆ มักจะทำตัวเหมือนเด็กในครอบครัวมากกว่าสัตว์เลี้ยง</p>
<p>การดูแล</p> 	<p>มะขามเป็นหมากินยาก เลือกกินถ้าไม่ถูกใจก็จะยอมอดอาหารมือนั้นไปเลย อาหารโปรด คือเนื้อวัวและตับ มะขามต้องอาบน้ำแปรงขนอย่างน้อยสัปดาห์ละครั้ง และต้องทานยาโรคหัวใจ และตับอ่อนอีกเสบทุกเช้าเย็นเป็นประจำ</p>
<p>พฤติกรรมที่ต่างกับสุนัขทั่วไป</p> 	<p>มะขามจะไม่เล่นกับหมาด้วยกันและไม่ชอบให้หมาอื่นมาดม มะขามจะนั่งบนเก้าอี้ หรือบนที่สูงมากกว่านั่งบนพื้นดิน และจะได้ไปเที่ยวได้ออกนอกบ้านทุกวันจะไม่ต้องอยู่บ้านเฝ้าบ้านแบบสุนัขทั่วไปจะได้เดินทางไปกับข้าพเจ้าทุกที่โดย จะนั่งรถเข็น หรือนั่งในกระเป๋า อย่างสงบนิ่ง และสังเกตุมองวิวและสภาพแวดล้อมต่างๆ ช่างๆทางอยู่อย่างสงบนิ่ง</p>

ภาพประกอบที่ ๒ ภาพถ่ายและตารางข้อมูลทั่วไปของ “มะขาม” สุนัขของผู้วิจัย

ทฤษฎีเกี่ยวกับจิตวิทยาการรับรู้

การศึกษาทฤษฎีเกี่ยวกับจิตวิทยาการรับรู้ในงานวิจัยสร้างสรรค์ขึ้นนี้ผู้วิจัยได้มุ่งศึกษาเรื่องกระบวนการรับรู้และ ทฤษฎีจิตวิทยาการรับรู้กลุ่มเกสตัลท์ (Gestalt's Theory) โดยทั้ง ๒ ทฤษฎีดังกล่าวจะสร้างความเข้าใจการกระบวนการสร้างสื่อแทนความรักในอนาคต

การรับรู้ (Perception)

การรับรู้ หมายถึง การแปลความหมายจากการสัมผัส โดยเริ่มตั้งแต่ การมีสิ่งเร้ามา กระทับกับอวัยวะรับสัมผัสทั้งห้า และส่งกระแสประสาท ไปยังสมอง เพื่อการแปลความ

กระบวนการของการรับรู้ (Process) เป็นกระบวนการที่คาบเกี่ยวกันระหว่างเรื่องความเข้าใจ การคิด การรู้สึก (Sensing) ความจำ (Memory) การเรียนรู้ (Learning) การตัดสินใจ (Decision making)

Sensing ----> Memory -----> Learning -----> Decision making

กระบวนการของการรับรู้ เกิดขึ้นเป็นลำดับดังนี้

สิ่งเร้าไม่ว่าจะเป็นคน สัตว์ สิ่งของ หรือสถานการณ์ มาก่อเกิดสิ่งเร้าต่ออินทรีย์ (ร่างกายและจิตใจ) ทำให้เกิดการสัมผัส (Sensation) และเมื่อเกิดการสัมผัสบุคคล จะเกิดมีอาการแปล การสัมผัสและมีเจตนา (Conation) ที่จะแปลสัมผัสนั้น การแปลสัมผัส จะเกิดขึ้นในสมอง ทำให้เกิดพฤติกรรมต่างๆ เช่น การที่เราได้ยินเสียงดัง ปัง ปัง ๆ สมองจะแปลเสียงดังปัง ปัง โดยเปรียบเทียบกับเสียง ที่เคยได้ยินว่าเป็น เสียงของอะไร เสียงปืน เสียงระเบิด เสียงพลุ เสียงประทัด เสียงของท่อไอเสียรถ เสียงเครื่องยนตร์ระเบิด หรือเสียงอะไร ในขณะที่เปรียบเทียบ จิตต้องมีเจตนาป้อนอยู่ ทำให้เกิดแปลความหมาย และ ต่อไปก็รู้ว่า เสียงที่ได้นั้นคือเสียงอะไร อาจเป็นเสียงปืน เพราะบุคคลจะแปลความหมายได้ ถ้าบุคคลเคย มีประสบการณ์ในเสียงปืนมาก่อน และอาจแปลได้ว่า ปืนที่ตั้งเป็นปืนชนิดใด ถ้าเขาเป็นตำรวจ จากตัวอย่างข้างต้นนี้ เราอาจสรุปกระบวนการรับรู้ จะเกิดได้จะต้องมีองค์ประกอบดังต่อไปนี้

๑. **มีสิ่งเร้า (Stimulus)** ที่จะทำให้เกิด การรับรู้ เช่น สถานการณ์ เหตุการณ์ สิ่งแวดล้อมรอบกาย ที่เป็น คน สัตว์ และสิ่งของ

๒. **ประสาทสัมผัส (Sense Organs)** ที่ทำให้เกิดความรู้สึกสัมผัส เช่น ตาหู จมูกได้ กลิ่น ลิ้น รส และผิวหนังรู้ร้อนหนาว

๓. **ประสบการณ์ หรือความรู้เดิม** ที่เกี่ยวข้องกับสิ่งเร้าที่เราสัมผัส

๔. **การแปลความหมายของสิ่งที่เรสัมผัส** สิ่งที่เคยพบเห็นมาแล้วย่อมจะอยู่ในความทรงจำของสมอง เมื่อบุคคลได้รับสิ่งเร้า สมองก็จะทำหน้าที่ทบทวนกับความรู้ที่มีอยู่เดิมว่า สิ่งเร้านั้นคืออะไร เมื่อมนุษย์เรารู้จักเร้าโดยสิ่งแวดล้อม ก็จะเกิดความรู้สึกจากการสัมผัส (Sensation) โดยอาศัยอวัยวะสัมผัสทั้ง ๕ คือ ตา ทำหน้าที่ดูคือ มองเห็น หูทำหน้าที่ฟังคือ ได้ยิน ลิ้นทำหน้าที่รู้รส จมูก ทำหน้าที่ดมคือได้กลิ่น ผิวหนังทำหน้าที่สัมผัสคือรู้สึกได้อย่างถูกต้อง กระบวนการรับรู้ ก็สมบูรณ์แต่จริงๆ แล้วยังมีการสัมผัสภายในอีก ๓ อย่างด้วยที่จะช่วยให้เรารับสัมผัสสิ่งต่างๆ

ลำดับขั้นของกระบวนการรับรู้

การรับรู้จะเกิดขึ้นได้ ต้องเป็นไปตามขั้นตอนของกระบวนการดังนี้

ขั้นที่ ๑ สิ่งเร้า (Stimulus) มากระทบอวัยวะสัมผัสของอินทรีย์ (ร่างกายและจิตใจ)

ขั้นที่ ๒ กระแสประสาทสัมผัสวิ่งไปยังระบบประสาทส่วนกลาง ซึ่งมีศูนย์อยู่ที่สมองเพื่อส่ง การ ตระหนักเกิดการรับรู้ (Perception)

ขั้นที่ ๓ สมองแปลความหมายออกมาเป็นความรู้ความเข้าใจโดยอาศัย ความรู้เดิม ประสบการณ์เดิม ความจำ เจตคติ ความต้องการ ปทัสถาน บุคลิกภาพ เขาวนปัญญา ทำให้ เกิดการตอบสนองอย่างใดอย่างหนึ่ง การรับรู้ (Perception)

ตัวอย่าง ขณะนอนอยู่ในห้องได้ยินเสียงร้องเรียกเหมียวๆ รู้ว่าเป็นเสียงร้องของสัตว์ และรู้ต่อไปว่า เป็นเสียงของแมว เสียงเป็นเครื่องเร้า (Stimulus) เสียงแล่นมากระทบหูในหูมีปลายประสาท (End organ) เป็นเครื่องรับ (Receptor) เครื่องรับส่งกระแสความรู้สึก (Impulse) ไปทางประสาทสัมผัส (Sensory nerve) เข้าไปสู่สมอง สมองเกิดความตื่นตัวขึ้น (ตอนนี้เป็นสัมผัส) ครั้นแล้วสมองทำการแยกแยะว่า เสียงนั้นเป็นเสียง คนเป็นเสียงสัตว์ เป็นเสียงของแมวสาวเป็นเสียงแมวหนุ่ม ร้องทำไมเราเกิดอาการรับรู้ ตอนหลังนี้เป็น การรับรู้ เมื่อเรารู้ว่าเป็นเสียงของแมวเรียก ทำให้เราต้องการรู้ว่าแมวเป็นอะไร ร้องเรียกทำไมเราจึงลุกขึ้นไปดูแมวตาม ตำแหน่งเสียงมีได้ยินและขานรับ สมองก็สั่งให้กล้ามเนื้อปากทำการเปล่งเสียงขานรับ ตอนนี้ทางจิตวิทยา เรียกว่า ปฏิกริยาหรือการตอบสนอง (Reaction หรือ Response) เมื่อประสาทตื่นตัวโดยเครื่องเร้า จะเกิดมี ปฏิกริยา คือ อาการตอบสนองต่อสิ่งเร้า

กลไกของการรับรู้

กลไกการรับรู้เกิดขึ้นจากทั้ง สิ่งเร้าภายนอกและภายในอินทรีย์(ร่างกายและจิตใจ) มีอิทธิพลต่อ พฤติกรรม อวัยวะรับสัมผัส (Sensory organ) เป็น เครื่องรับสิ่งเร้าของมนุษย์ ส่วนที่รับความรู้สึกของอวัยวะ รับสัมผัสอาจอยู่ลึกเข้าไปข้างใน มองจากภายนอกไม่เห็น อวัยวะรับสัมผัส แต่ละอย่างมีประสาทรับสัมผัส (Sensory nerve) ช่วยเชื่อมอวัยวะรับสัมผัสกับเขตแดนการรับสัมผัสต่าง ๆ ที่สมอง และส่งผ่านประสาท มอเตอร์ (Motor nerve) ไปสู่อวัยวะมอเตอร์ (Motor organ) ซึ่งประกอบไปด้วยกล้ามเนื้อและต่อมต่างๆ ทำให้เกิดปฏิกริยาตอบสนองของอวัยวะมอเตอร์ และจะออกมาในรูปใดขึ้นอยู่กับ การบังคับบัญชาของระบบ ประสาท ส่วนสาเหตุที่มนุษย์เราสามารถไวต่อความรู้สึกก็เพราะ เซลประสาทของประสาทรับสัมผัส แบ่งแยก แยกออกเป็นกิ่งก้านแผ่ไปติดต่อกับ อวัยวะรับสัมผัส และที่อวัยวะรับสัมผัสมีเซลล์รับสัมผัส ที่มีคุณสมบัติ เฉพาะตัวจึง สามารถทำให้มนุษย์รับสัมผัสได้

จิตใจติดต่อกับโลกภายนอกได้โดยการสัมผัส คนตาบอดแม้อธิบายให้ฟังว่าสีแดง สีเขียวเป็นอย่างไร เขาก็จะ เข้าใจให้ถูกต้องไม่ได้เลย เพราะเรื่องสีจะต้องรู้ด้วยตา เครื่องมือสัมผัสอย่างหนึ่งก็ทำหน้าที่อย่างหนึ่ง คนหู

หนวดย่อมไม่รู้ถึงลีลาความไพเราะของเสียงเพลง ดังนั้นการสอนจึงเน้นว่า "ให้สอนโดยทางสัมผัส" การรับรู้ นับว่าเป็นพื้นฐานสำคัญของการเรียนรู้ การรับรู้ที่ถูกต้องจึงจะส่งผล ให้ได้รับ ความรู้ที่ถูกต้อง นักเรียนต้องได้ การรับรู้ที่ถูกต้อง มิฉะนั้นความรู้ที่รับไปก็ผิดหมด อวัยวะสัมผัส กับการรับรู้ มนุษย์ย่อมมีพฤติกรรม สนองตอบ สิ่งแวดล้อมกระบวนการของการรับรู้เป็นสิ่งแรกที่มนุษย์สนองตอบต่อสิ่งแวดล้อมและระบบประสาท อวัยวะ สัมผัส เป็นปัจจัยสำคัญของกระบวนการรับรู้ต้องมีความสมบูรณ์จึงจะสามารถรับรู้สิ่งเร้าได้ดีเพราะอวัยวะ สัมผัสรับสิ่งเร้า ที่มากระทบประสาทรับสัมผัสส่งกระแสประสาทไปยังสมองเพื่อให้สมองแปลความหมาย ออกมา เกิดเป็นการรับรู้ และอวัยวะสัมผัสของมนุษย์ มีขีดความสามารถจำกัด กลิ่นอ่อนเกินไป เสียงเบาเกินไป แสงน้อยเกินไปย่อมจะรับสัมผัสไม่ได้ ดังนั้นประเภท ขนาด คุณภาพของสิ่งเร้าจึงมีผลต่อการรับรู้และ การตอบสนอง สิ่งเร้าบางประเภทไม่สามารถกระตุ้นอวัยวะสัมผัสของเราได้ เช่น คลื่นวิทยุ

องค์ประกอบของการรับรู้

๑. สิ่งเร้าได้แก่วัตถุ แสง เสียง กลิ่น รสต่างๆ
๒. อวัยวะรับสัมผัส ได้แก่ หู ตา จมูก ลิ้น ผิวหนัง ถ้าไม่สมบูรณ์จะทำให้สูญเสียการรับรู้ได้
๓. ประสาทในการรับสัมผัสเป็นตัวกลางส่งกระแสประสาทจากอวัยวะรับสัมผัสไปยังสมองส่วนกลาง

เพื่อการแปลความต่อไป

๔. ประสบการณ์เดิม การรู้จัก การจำได้ ทำให้การรับรู้ได้ดีขึ้น
๕. ค่านิยม ทักษะคติ
๖. ความใส่ใจ ความตั้งใจ
๗. สภาพจิตใจ อารมณ์ เช่น การคาดหวัง ความดีใจ เสียใจ
๘. ความสามารถทางสติปัญญา ทำให้รับรู้ได้เร็ว

การจัดระบบการรับรู้

มนุษย์เมื่อพบสิ่งเร้าไม่ได้รับรู้ตามที่สิ่งเร้าปรากฏแต่นำมาจัดระบบตามหลักดังนี้

๑. หลักแห่งความคล้ายคลึง (Principle of similarity) สิ่งเร้าใดที่มีความคล้ายกันจะรับรู้ว่าเป็นพวกเดียวกัน
๒. หลักแห่งความใกล้ชิด (Principle of proximity) สิ่งเร้าที่มีความใกล้กันจะรับรู้ว่าเป็นพวกเดียวกัน
๓. หลักแห่งความสมบูรณ์ (Principle of closure) เป็นการรับรู้สิ่งที่ไม่สมบูรณ์ให้สมบูรณ์ขึ้น

ความคงที่ของการรับรู้ (Perceptual constancy) ความคงที่ในการรับรู้มี 3 ประการ ได้แก่

๑. การคงที่ของขนาด
๒. การคงที่ของรูปแบบ รูปทรง
๓. การคงที่ของสีและแสงสว่าง

การรับรู้ที่ผิดพลาด แม้ว่ามนุษย์มีอวัยวะรับสัมผัสถึง ๕ ประเภทแต่มนุษย์ก็ยังรับรู้ผิดพลาดได้ เช่น ภาพลวงตา การรับฟังความบอกเล่า ทำให้เรื่องบิดเบือนไป การมีประสบการณ์และค่านิยมที่แตกต่างกัน

ดังนั้นการรับรู้ถ้าจะให้ถูกต้อง จะต้องรับรู้โดยผ่าน ประสบสัมผัสหลายทาง ผ่านกระบวนการคิดไตร่ตรองให้มากขึ้น (อ้างอิง <https://www.novabizz.com/NovaAce/Behavior/Perception.htm> เข้าถึงวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๖๒)

สรุปจากทฤษฎีที่เกี่ยวกับจิตวิทยาการรับรู้

การรับรู้เป็นสิ่งที่มนุษย์จะต้องใช้ตอบสนองต่อสิ่งเร้าต่างๆ ทั้งวัตถุ สิ่งของ รวมทั้งสิ่งมีชีวิตทั้งหลาย หากบุคคลนั้นไม่สามารถตอบสนองต่อสิ่งเร้า ไม่ยอมที่จะรับรู้สิ่งแวดล้อมที่อยู่รอบตัว บุคคล นั้นก็จะไม่สามารถแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับบุคคลอื่นได้ไม่สามารถเรียนรู้สิ่งต่างๆ รอบตัวได้การที่จะเกิดการรับรู้ที่ดีได้นั้น ต้องอาศัย ๓ สิ่ง ดังนี้

๑. ประสบการณ์เดิม ได้แก่ ความคิด ความรู้ และการกระทำที่ได้เคยกระทำมาแล้วในอดีต ประสบการณ์เดิมเหล่านี้จะต้องมีปริมาณมาก และเป็นความรู้ที่ถูกต้อง ชัดเจนแน่นอน ซึ่งช่วยในเรื่อง ของการตีความหมายจากการรับสัมผัส

๒. ความต้องการและความสนใจในขณะนั้น มีความสำคัญไม่น้อยต่อการตีความหมายจากการรับ สัมผัสจากสิ่งเร้าต่างๆ ถ้าคนเรามีความต้องการและสนใจต่อสิ่งใด ก็จะมี ความตั้งใจแน่วแน่ มีการสังเกต พิจารณาต่อสิ่งนั้นอย่างละเอียดถี่ถ้วน ซึ่งจะก่อให้เกิดการตีความหมายกลายเป็นการรับรู้ได้อย่างถูกต้อง

๓. สภาพแวดล้อมและลักษณะของสิ่งเร้าที่มาเร้า ถ้าคนเราอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ดีย่อมทำให้จิตใจแจ่มใสและปลอดโปร่งเกิดเป็นการเรียนรู้ที่ดีส่งผลให้สติปัญญาดีขึ้น และถ้าสิ่งเร้ามีลักษณะ คุณสมบัติ ตลอดจนมีความหมายต่อตัวบุคคลนั้นด้วยแล้วย่อมช่วยในการตีความหมายจากการรับสัมผัสส่งผลต่อการรับรู้ได้เป็นอย่างดี นั่นคือ การที่บุคคลจะสามารถรับรู้และแสดงการรับรู้ออกมาได้เป็นอย่างดีนั้น จะต้องอาศัยสิ่งเร้า การสัมผัส การตีความหมายจากการสัมผัส และประสบการณ์เดิม ถ้าหากอวัยวะรับสัมผัสต่างๆ บกพร่องหรือขาดสิ่งใดสิ่งหนึ่งไป เช่น หู ตา จมูก ลิ้น หรือกาย ก็จะทำให้การรับรู้ที่ขาดความสมบูรณ์ไปด้วย

ทฤษฎีจิตวิทยาการรับรู้กลุ่มเกสตัลท์ (Gestalt's Theory)

ทฤษฎีการเรียนรู้ของกลุ่มเกสตัลท์ เกิดจากนักจิตวิทยาชาวเยอรมันตั้งแต่ปี ค.ศ. ๑๙๑๒ โดยมีผู้นำกลุ่มคือ เวิร์ทไมเออร์ (Wertheimer) โคห์เลอร์ (Kohler) คอฟฟ์กา (Koffka) และเลวิน (Lewin) ทั้งกลุ่ม เน้นการเรียนรู้ที่ส่วนรวมมากกว่าส่วนย่อย การเรียนรู้เกิดจากการจัดประสบการณ์ทั้งหลายที่อยู่กระจัดกระจายให้มารวมกันเสียก่อน แล้วจึงพิจารณาส่วนย่อยต่อไป กล่าวว่าการเรียนรู้ที่เห็นส่วนรวมมากกว่าส่วนย่อยนั้นจะต้องเกิด จากประสบการณ์เดิม และการเรียนรู้ย่อมเกิดขึ้น ๒ ลักษณะคือ

การรับรู้ (Perception)

การรับรู้ หมายถึง การแปลความหมายหรือการตีความต่อสิ่งเร้าของ อวัยวะรับสัมผัสส่วนใดส่วนหนึ่งหรือทั้งห้าส่วน ได้แก่ หู ตา จมูก ลิ้น และผิวหนัง และการตีความนี้ มักอาศัย ประสบการณ์เดิมตั้งนั้น แต่ละคน อาจรับรู้ในสิ่งเร้าเดียวกันแตกต่างกันได้ แล้วแต่ประสบการณ์ เช่น นางสาว ก. เห็นสีแดง แล้วนึกถึงเลือดแต่นางสาว ข. เห็นสีแดงอาจนึกถึงดอกกุหลาบสีแดงก็ได้ การเรียนรู้ของกลุ่มเกสตัลท์ ที่เน้น "การเรียนรู้เป็นส่วนรวมมากกว่าส่วนย่อย" นั้น ได้สรุปเป็นกฎการเรียนรู้ของ ทั้งกลุ่ม ออกเป็น ๔ กฎ เรียกว่ากฎการจัดระเบียบเข้าด้วยกัน (The Laws of Organization) ดังนี้

๑. กฎแห่งความแน่นอนหรือชัดเจน (Law of Pragnanz)

เมื่อต้องการให้มนุษย์เกิดการรับรู้ ในสิ่งเดียวกัน ต้องกำหนดองค์ประกอบขึ้น ๒ ส่วน คือ

- ภาพหรือข้อมูลที่ต้องการให้สนใจ เพื่อเกิดการเรียนรู้ในขณะนั้น (Figure)

- ส่วนประกอบหรือพื้นฐานของการรับรู้ (Background or Ground) เป็นสิ่งแวดล้อมที่ประกอบอยู่ในการเรียนรู้ นั้น ๆ แต่ยังมีต้องการให้ สนใจในขณะนั้น ปรากฏว่า วิธีการแก้ปัญหา โดยกำหนด Figure และ Background ของเกสตัลท์ที่ได้ผลเป็นที่น่าพอใจ เพราะสามารถทำให้มนุษย์เกิดการเรียนรู้ด้วยการรับรู้อย่างเดียวกันได้ ซึ่งเราจะได้ ทราบรายละเอียดในเรื่องทฤษฎีการเรียนรู้ของกลุ่มเกสตัลท์ในโอกาสต่อไป แต่ในที่นี้ขอเสนอ ดังนี้

- บางครั้ง Figure อาจเปลี่ยนเป็น Ground และ Ground อาจเปลี่ยนเป็น Figure ก็ได้

๒. กฎแห่งความคล้ายคลึง (Law of Similarity)

กฎนี้เป็นกฎที่ Max Wertheimer ตั้งขึ้นในปี ค .ศ.๑๙๒๓ โดยใช้เป็นหลักการในการวางรูปกลุ่มของการรับรู้ เช่น กลุ่มของ เส้น หรือสี ที่คล้ายคลึงกัน หมายถึงสิ่งเร้าใด ๆ ก็ตาม ที่มีรูปร่าง ขนาด หรือสีที่คล้ายกัน คนเราจะรับรู้ว่าเป็นสิ่งเดียวกัน หรือพวกเดียวกัน

๓. กฎแห่งความใกล้ชิด (Law of Proximity)

สาระสำคัญของกฎนี้ มีอยู่ว่า ถ้าสิ่งใด หรือสถานการณ์ใดที่เกิดขึ้นในเวลาต่อเนื่องกัน หรือในเวลาเดียวกัน อินทรีย์จะเรียนรู้ ว่า เป็นเหตุและผลกัน หรือ สิ่งเร้าใดๆ ที่อยู่ใกล้ชิดกัน มนุษย์มีแนวโน้มที่จะรับรู้ สิ่งต่างๆ ที่อยู่ใกล้ชิดกันเป็นพวกเดียวกัน หมวดยุติเดียวกัน

๔. กฎแห่งการสิ้นสุด (Law of Closure)

สาระสำคัญของกฎนี้มีอยู่ว่า แม้ว่าสถานการณ์หรือปัญหายังไม่สมบูรณ์ มนุษย์ก็จะเกิดการ "เรียนรู้" ได้จากประสบการณ์เดิมต่อสถานการณ์นั้น

เช่น ภาพต่อไปนี้ แล้วลองพิจารณาดูว่า ถึงแม้เส้นต่าง ๆ ไม่จำเป็นต้องลากไปจนสุด หรือบรรจบกัน แต่เมื่อสายตามองก็พอจะเดาได้ว่า น่าจะเป็นรูปอะไร

แม้จะไม่ใช่ภาพที่เขียนขึ้นอย่างสมบูรณ์ แต่คนที่มีประสบการณ์เดิม ก็พอจะรู้ว่าเป็นภาพและอักษรใด

๕. กฎแห่งความต่อเนื่อง (Law of Continuity) สิ่งเร้าที่มีทิศทางในแนวเดียวกัน ซึ่งมนุษย์จะรับรู้ว่าเป็นพวกเดียวกัน

๖. กฎแห่งความสมบูรณ์ (Law of Closure) สิ่งเร้าที่ขาดหายไปมนุษย์สามารถรับรู้ให้เป็นภาพสมบูรณ์ได้โดยอาศัยประสบการณ์เดิม

การหยั่งเห็น (Insight)

การหยั่งเห็น หมายถึง การเกิดความคิดแวบขึ้นมาทันทีทันใด ในขณะที่ประสบปัญหาโดยมองเห็นแนวทางในการแก้ปัญหาตั้งแต่เริ่มแรกเป็นขั้นตอนจนสามารถแก้ปัญหาได้ เป็นการมองเห็นสถานการณ์ในแนวทางใหม่ ๆ ขึ้น โดยเกิดจากความเข้าใจและความรู้สึกที่มีต่อสถานการณ์ว่าได้ยินได้ค้นพบแล้ว มนุษย์จะมองเห็นช่องทางการแก้ปัญหาขึ้นได้ในทันทีทันใด (อ้างถึง [http:// www.krupatom.com. /](http://www.krupatom.com/) ปรัชญาการศึกษา-และจรรยา/education_1605.เกสตัลท์ ทฤษฎีการเรียนรู้ (Gestalt 's Theory) เข้าถึงวันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๖๒)

สรุปทฤษฎีจิตวิทยาการรับรู้กลุ่มเกสตัลท์ (Gestalt's Theory)

จากจิตวิทยาการรับรู้ของมนุษย์กับการแปลความหมายหรือการตีความนั้นมักอาศัยประสบการณ์เดิมของแต่ละบุคคล ดังนั้น แต่ละคนอาจรับรู้ในสิ่งเร้าเดียวกันเหมือนกันหรือแตกต่างกันได้ แล้วแต่ประสบการณ์ ของบุคคลนั้น ๆ และจากประสบการณ์เดิมสามารถ จะเกิดการเรียนรู้และต่อเรื่องราวที่ขาดหายสถานการณ์นั้นให้สมบูรณ์ขึ้นได้

สรุปแนวความคิดทฤษฎีที่เกี่ยวกับจิตวิทยาการรับรู้ที่ส่งผลต่อรูปของแบบงาน

ในผลงานชุด “การประดิษฐ์ สื่อแทนความรัก ระหว่างมนุษย์และสุนัข” นั้นข้าพเจ้าต้องการทดลองเก็บความรู้สึกของการมีมะขามไว้เมื่อเวลาวันหนึ่งที่มีมันจะต้องจากไปข้าพเจ้าต้องการรับรู้ถึงการยังมีมะขามเป็นส่วนหนึ่งของการดำรงชีวิตอยู่จึงมีข้อสันนิษฐานถึงการรับรู้ถึงตัวตนของมะขามว่าจะช่วยให้ข้าพเจ้าไม่จมดิ่งลงสู่การสูญเสียเมื่อเวลานั้นมาถึง จากการวิเคราะห์เรื่องการรับรู้ถึงตัวตนของมะขามแล้วนั้น สรุปได้ว่าประสาทสัมผัสต่างๆที่ทำให้รับรู้ถึงมะขามนั้นจะใช้งานได้เห็นด้วยตา สัมผัสของมะขามด้วยร่างกายนั้นทำให้ข้าพเจ้ารับรู้ถึงตัวมะขามมากกว่า การใช้ประสาทสัมผัสอื่นๆ จึงใช้ชนเพื่อตอบโจทย์การใช้ประสาทสัมผัสดังกล่าวเพื่อสร้างสื่อแทนความรักแทนตัวมะขามให้ยังอยู่ตลอดไป

การบันทึกความทรงจำนั้นอาจจะจดจำรายละเอียดได้ไม่หมดถูกต้องทอนรายละเอียดต่างๆไปตามกาลเวลา แต่ความรู้สึกนั้นจะไม่จางไป การนำขนของมะขามที่หลุดร่วงมาประกอบขึ้นเป็นผลงานสร้างสรรค์อีกครั้งจึงเปรียบเหมือนข้าพเจ้าได้บันทึกความทรงจำที่เลือนลางกลับขึ้นเป็นรูปร่างอีกครั้ง โดยให้ความรู้สึกที่ได้สัมผัสนั้นจะยังคงอยู่ถึงแม้ขนของมะขามนั้นจะถูกแปรสภาพ แต่ประสบการณ์ในการรับรู้ของข้าพเจ้านั้นยังคงความรู้สึกที่ได้จากสัมผัสรับรู้ได้เหมือนดังเดิม

อิทธิพลจากผลงานศิลปะกรรม

อิทธิพลจากผลงานศิลปะกรรม “ไลน์ถึงสกายเลอร์” โดยศิลปิน รสลิน กาสต์ จากผลงานสร้างสรรค์ชุด “ไลน์ถึงสกายเลอร์” ซึ่งเป็นผลงาน สร้างสรรค์ที่ถ่ายทอดการส่งความรักความอ่อนโยนและการเยียวยาจิตใจของศิลปินและสกายเลอร์สัตว์เลี้ยงที่เปรียบเสมือนลูกชายของศิลปินที่ได้ตายจากไปแล้วด้วยความรัก ความคิดถึงต่อ สกายเลอร์สุนัขที่ไม่มีชีวิตอยู่บนโลกนี้แล้ว ผลงาน “ไลน์ถึงสกายเลอร์” ประกอบด้วยผลงานสร้างสรรค์จำนวน ๒ ชุด

ภาพประกอบที่ ๓ ภาพผลงาน “ไลน์ถึงสกายเลอร์” line to Skyler (ผลงานสร้างสรรค์ชุดที่ ๑) ๒๐๑๕ โดยศิลปิน รสลิน กาสต์ ที่มา สื่อบัณฑิตนิตยสาร “ไลน์ถึงสกายเลอร์”

ผลงานสร้างสรรค์ชุดที่ ๑

ผลงานสร้างสรรค์ชุดที่ ๑ ประกอบ ข้อความ ภาพการ์ตูน สติกเกอร์แสดงอารมณ์ในแอปพลิเคชันไลน์ คำสอน หรือ รูป แสดงความรู้สึกแทนคำพูดจากศิลปินส่งให้สกายเลอร์ที่จากไปแล้ว รวมทั้งหมู่ปลาเป็นสัญลักษณ์แทนตัวศิลปินส่งไปเพื่อนวดบำบัดให้ขาหลังที่สกายเลอร์เคยเจ็บปวดให้แข็งแรง เป็นการดูแลบำบัดอาการเจ็บป่วยเสมือนครั้งที่สกายเลอร์ยังมีชีวิตอยู่ซึ่งศิลปินได้นวดบำบัดสุนัขด้วยความรักไม่เสื่อมคลาย

ภาพประกอบที่ ๔ ภาพผลงาน “ไลน์ถึงสกายเลอร์” line to Skyler (White)
 (ผลงานสร้างสรรค์ชุดที่ ๒) ๒๐๑๕ โดยศิลปิน รสลิน กาสต์
 ที่มา สุจิตร์นิทรรศการ “ไลน์ถึงสกายเลอร์”

ผลงานสร้างสรรค์ชุดที่ ๒

ผลงานสร้างสรรค์ชุดที่ ๒ ใช้สัญลักษณ์ของ อวัยวะภายในของมนุษย์และสุนัข เช่นหัวใจ ปอด สมอ และโครง กระดูก ได้ทำหน้าที่ในการบำบัดให้สกายเลอร์มีสุขภาพดีและมีความสุขในภพใหม่ต่อไป ซึ่งศิลปินเลือกใช้เจาะรูเพื่อสร้างรูปร่างต่างๆและวิธีการเย็บลงบนผืนผ้าที่มีความโปร่งบางเบาแสดงออกถึงการเพียรบรรจงจารึกความรักความผูกพันต่อสกายเลอร์

ในผลงานทั้ง ๒ ชุดนี้เป็นเสมือนการเขียนจดหมายที่ใช้กันในอดีตมาอย่างยาวนานของการสื่อสารโดยตรงต่อบุคคลเมื่อเทคโนโลยีใหม่เข้ามามีบทบาทให้สื่อสารได้รวดเร็วขึ้นจึงเกิดการตอบรับจากสังคมทันที คือการใช้แอปพลิเคชัน”ไลน์” ผสมผสานข้อความคำสอน เสมือนแม่สอนลูกส่งข้อความแทนความรู้สึกถึงลูกที่อยู่ห่างไกลจากผลงานและข้อความที่ปรากฏในผลงานจะรับรู้ได้ถึงความอาลัยอาวรณ์ และความห่วงใยของแม่ถึงลูกที่ต้องจากไปไกล ผ่านวัสดุผืนผ้าที่มีความโปร่งและด้วยความพิเศษของผืนผ้าที่โปร่งใสเมื่อสะท้อนแสงไฟแล้วเกิดเงาตกกระทบให้ความรู้สึกเหมือนการแยกกายและจิต สอดคล้องกับการสื่อสารระหว่างเจ้านายที่ส่งความรักความเป็นห่วงสุนัขแม้มันจะจากไปไกลแล้ว ผลงานไลน์ถึงสกายเลอร์ ทั้งหมดทุกผืนคือการเขียนคำสอน การส่งสัญลักษณ์หมู่ปลาอวัยวะภายใน ประกอบกับการใช้ข้อความคำสอนที่ใช้ร่วมกันในการสื่อสารถึงสุนัขด้วยภาษาที่ชัดเจนผู้ชมผลงานเปรียบเสมือนได้เข้าร่วมวงสนทนาระหว่างศิลปิน ข้อความคำสอนที่อยู่บนผลงานนั้นเสมือนเครื่องหล่อเลี้ยงสนับสนุนให้จิตใจได้พัฒนามีความงดงามยิ่งขึ้น

สรุปแนวคิดจากอิทธิพลจากผลงานศิลปกรรม “ไลน์ถึงสกายเลอร์” โดยศิลปิน รสลิน กาสต์
ข้าพเจ้าได้แนวคิดเรื่องการระลึกถึงสัตว์เลี้ยงที่ได้เสียชีวิตลงไปจากผลงานของท่านศิลปินใช้
ศิลปะบำบัดที่ได้เยียวยาความเสียใจเหมือนพยายามส่งความรักความห่วงใยไปให้สกายเลอร์ที่จากไปแล้ว โดย
ใช้เทคนิคการเย็บ ในแต่ละฝีเข็ม เส้นด้าย ล้วนเป็นการผ่อนคลายความรู้สึกเสียใจที่ต้องเสียสุนัข เป็นการ
แสดงออกถึงการเพียรพยายามจากการกระบวนการสร้างสรรค์ถ่ายทอดความรักความผูกพันต่อสกายเลอร์
ศิลปินเลือกใช้วิธีการปักฝีเข็มที่ต้องใช้ระยะเวลาในการทำงานมาเป็นการบรรจุใจเวลาจารึกเพื่อสื่อสารความ
รักซึ่งระหว่างข้าพเจ้ากับมะขามเช่นกันการใช้เทคนิคการปักขนมะขามต้องใช้เวลาและความอดทนให้ข้าพเจ้า
ได้ทบทวนความทรงจำต่างๆ ที่ได้ผ่านมาด้วยกัน

บทที่ ๓

ขั้นตอนและวิธีการดำเนินงานสร้างสรรค์

ในผลงาน ชุด “มะขาม : การประดิษฐ์ สื่อแทนความรัก ระหว่างมนุษย์และสุนัข”
ข้าพเจ้ามีขั้นตอนในการดำเนินการสร้างสรรค์ดังนี้

การวางแผนในการดำเนินงานสร้างสรรค์

ขั้นตอนในการดำเนินงาน

๑. การเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

ขั้นตอนแรกของการกระบวนการสร้างสรรค์ผลงาน เป็นการค้นคว้าหาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับ
ความคิดจากแหล่งต่างๆ เช่น การสังเกต เก็บรวบรวมข้อมูลจากสัตว์เลี้ยง เอกสาร และแหล่งข้อมูลต่างๆ เป็น
ต้น นำข้อมูลที่รวบรวมได้มาวิเคราะห์ เพื่อมาพัฒนาเป็นแนวคิด

๒. การทดลองเทคนิคและวัสดุ

ขั้นตอนต่อไปเป็นการทดลองหาเทคนิคและรูปแบบ เพื่อเลือกสรรวัสดุอุปกรณ์ให้ตอบสนอง
แนวคิดในการนำขนสัตว์ มาสร้างสรรค์ผลงาน

๓. จัดทำภาพร่าง (Sketch)

เมื่อวิเคราะห์ข้อมูลและได้เทคนิคที่ผ่านการทดลองเรียบร้อยแล้ว จึงนำข้อมูลที่วิเคราะห์มา
สร้างเป็นแนวคิดภาพร่างและ ให้สอดคล้องกับแนวคิด

๔. วางแผนขั้นตอนการปฏิบัติงาน

เมื่อได้ภาพร่างและวัสดุที่ต้องการแล้วจึงวางแผนขั้นตอนต่างๆในการปฏิบัติงาน

๕. ขั้นตอนการปฏิบัติงาน / สร้างสรรค์ผลงาน

ปฏิบัติการทดลองเทคนิคและสร้างสรรค์ผลงาน ศึกษาปัญหาและหาแนวทางแก้ไข

๖. การวิเคราะห์ผลงานสร้างสรรค์

ขั้นตอนสุดท้ายเป็นการสรุปและวิเคราะห์ถึงข้อดี ข้อเสียแก้ไขปรับปรุงจากผลงานที่เสร็จแล้ว

๗. ติดตั้ง นำเสนอผลงาน

การเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลนั้นเป็นขั้นตอนแรกของการกระบวนการสร้างสรรค์ ในผลงานชุดนี้ข้อมูลที่
สำคัญเกิดจากประสบการณ์ตรงจากข้าพเจ้าเพราะประสบการณ์ตรงนั้น ก่อให้เกิดความรู้สึกและมีผลกระทบ
โดยตรงกับแนวคิด จากประสบการณ์การเลี้ยงสัตว์เลี้ยงที่มีความผูกพันเสมือนเป็นลูกสาวที่มีอายุมากและป่วย
เป็นโรคหัวใจ ทุกวันที่ข้าพเจ้าเฝ้ามองมะขามและกิจวัตรที่เราได้ทำด้วยกันคือมะขามเป็นเพื่อนในการเดินทาง
ไปกับข้าพเจ้าทุกที่ การมีมะขามเป็นเพื่อนร่วมเดินทางทำให้คลายเหงา คลายความกังวลใจ เวลาขับรถไป

ด้วยกันมะขามจะขึ้นมาอนหลับข้างเบาะคนขับและให้ข้าพเจ้าลูบขน เกาพุง จับใบหู ทำให้รู้สึกว้าข้าพเจ้าไม่ได้อยู่คนเดียว ยังมีมะขามอยู่ด้วยเสมอมาหากจำเป็นต้องเสียมะขามไปการเตรียมใจที่ต้องตั้งรับกับสัจธรรมการสูญเสีย ที่ข้าพเจ้ารู้อยู่แก่ใจว่าไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้นั้นถือเป็นเรื่องใหญ่ ข้าพเจ้าจึงเตรียมหาวิธีที่จะบำบัดความกลัวการสูญเสียด้วยการปลอบตนเองโดยเอาความจริงของธรรมชาติเรื่องทุกชีวิตดำเนินไปตามกฎของธรรมชาติตั้งอยู่และดับไป เป็นไปตามกรรมของสัตว์โลก เมื่อคิดได้ดังนี้ข้าพเจ้าจึงหันมาใส่ใจช่วงเวลาที่เหลืออยู่ ต้องดูแลสิ่งที่เรารักให้ดีที่สุดการเอาใจใส่มะขามการดูแลใส่ใจสุนัขขนยาวทั่วไปนอกจากเรื่องอาหารแล้วยังมีเรื่องสุขภาพ ความสะอาดหากเราพบสุนัขที่มีขนสะอาดสวยงามนั้นหมายถึงการที่สุนัขได้รับการดูแลเอาใจใส่อย่างดีด้วย แต่ช่วงเวลาที่ผ่านไปข้าพเจ้าไม่ได้อาบน้ำ หวีขนของมะขามอย่างสม่ำเสมอทำให้มันมีสุขภาพขนไม่ดีเท่าที่ควรมีขนหลุดร่วงตามพื้นและเป็นสุนัขที่ดูไม่สะอาด ข้าพเจ้าอยากแสดงความเอาใจใส่มะขามด้วยการดูแลความสะอาด อาบน้ำ หวีขนให้มะขามให้ดูสะอาดน่ารัก น่าเอ็นดู อยากเล่นกับมะขามมากขึ้น แต่ทุกครั้งหลังจากเล่นกับมะขามแล้วจะมีสิ่งที่ติดตัวข้าพเจ้าไปทุกที่คือกลุ่มก้อนขนที่หลุดร่วงติดตามเสื้อผ้า แม้ทำให้ดูไม่สะอาดแต่ก้อนขนเหล่านั้นเป็นเครื่องเตือนใจว่าข้าพเจ้าและมะขามยังมีกันและกันอยู่ ช่วงเวลาที่อาบน้ำแปรงขนทำความสะอาด ให้มะขามจะมีขนร่วงออกมาเป็นจำนวนมาก เมื่อสัมผัสกลุ่มก้อนขนที่หลุดร่วงนั้นยังรู้สึกถึงความนุ่มและอบอุ่นมีความรู้สึกที่พิเศษที่มีความเฉพาะตัว ซึ่งไม่สามารถหาได้จากสุนัขตัวอื่น อัตลักษณ์ความเป็นมะขามแฝงอยู่ในกลุ่มก้อนขนนั้นด้วย โดยข้าพเจ้าทำการทดลองจากการสัมผัสขนของสุนัขหลายตัว โดยไม่ได้เห็นสีของขน หรือ ตัวมะขามข้าพเจ้าสามารถแยกได้ว่าก้อนขนนั้นเป็นขนมะขาม ดังนั้นข้าพเจ้าสันนิษฐานว่าการได้นำขนของมะขามเดินทางไปด้วยกันในวันที่มะขามไม่อยู่นั้นจะทำให้ข้าพเจ้ารู้สึกเหมือนมีมะขามอยู่ด้วย

ดังนั้น ในผลงานชุด มะขาม : การประดิษฐ์ สื่อแทนความรัก ระหว่างมนุษย์และสุนัข นี้ ข้าพเจ้าตัดสินใจเลือกใช้ขน ของมะขามที่หลุดร่วงตามธรรมชาติเวลาอาบน้ำแปรงขน โดยเริ่มเก็บขนมะขามเกือบทุกวันเป็นเวลากว่า ๒ ปี เมื่อสังเกตจึงรู้ว่าในแต่ละวันมีชุดสีที่แตกต่างกันและขนของมะขามเป็นการเก็บสัมผัสที่สื่อสารความรักและความผูกพันเปรียบเสมือนตัวแทนความรักความเอาใจใส่ของข้าพเจ้าที่มีต่อมะขาม อีกทั้งยังมีผลพลอยได้ทำให้มะขามขนสวยไม่มีขนหลุดร่วงติดตามเสื้อผ้าของข้าพเจ้าอีกด้วย และจากข้อมูล ในบทที่ ๒ เรื่องทฤษฎีจิตวิทยาการรับรู้ นั้นมนุษย์มีความสามารถในการรับรู้สิ่งต่างๆแม้ว่าบางส่วนของภาพจะขาดหายไปเราจะสามารถรับรู้ให้เป็นภาพสมบูรณ์ได้โดยอาศัยประสบการณ์เดิม หากสิ่งที่เราค้นเคยหรือมีประสบการณ์เดิมถึงแม้จะมองเห็นแค่บางส่วนเราสามารถรับรู้ถึงรูปทรงนั้นได้ การอาศัยประสบการณ์เดิมช่วยต่อเติมสิ่งเร้าที่ไม่สมบูรณ์ให้เต็มและรับรู้ในลักษณะที่สมบูรณ์ จากแนวคิดเรื่องกฎแห่งความสมบูรณ์ (Closure) โดยทฤษฎีดังกล่าวสอดคล้องกับแนวคิดของข้าพเจ้าเมื่อเห็นกลุ่มก้อนขน ทำให้รู้สึกเสมอว่ายังมีมะขามและการมองเห็นเพียงเส้นขนของมะขามเสมอก็สามารถเชื่อมโยงรูปภาพที่ขาดหายไปให้สมบูรณ์ขึ้นได้ทำให้นึกถึงสัมผัสและความผูกพันระหว่างข้าพเจ้ากับมะขามได้ ขนของมะขามมาติดตามเสื้อผ้าและเวลาสะพายกระเป๋าไปในสถานที่ที่ไม่มีมะขามเดินทางไปด้วยข้าพเจ้ามักจะนึกว่านำมะขามเดินทางไปด้วยกัน โดยข้าพเจ้าหวังว่าในวันที่ไม่มีมะขามอยู่ด้วยการนำกระเป๋านี้เดินทางไปไหนด้วยจะทำให้ข้าพเจ้าไม่เหงาเหมือนยังมีมะขามเดินทางร่วมไปด้วยกัน ข้าพเจ้าออกแบบและสร้างสรรค์กระเป๋าขนมะขามทั้งหมด ๔ ชุด ในแต่ละชุดจะมีกระเป๋าสะพายและกระเป๋าถือแบบต่างๆกันออกไปซึ่งเป็นกระเป๋าสะพายที่ข้าพเจ้าอยากได้และมีความชื่นชอบเป็นการส่วนตัว แต่ไม่ได้ทำการซื้อมาใช้เพราะตลอดเวลาที่ผ่านมาข้าพเจ้ามักจะสะพายกระเป๋าใส่มะขามแทนกระเป๋าสะพายผู้หญิงทั่วไป

ภาพประกอบที่ ๕ : ภาพการเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

ภาพประกอบที่ ๖ : ภาพการเก็บรวบรวมขนของมะขาม

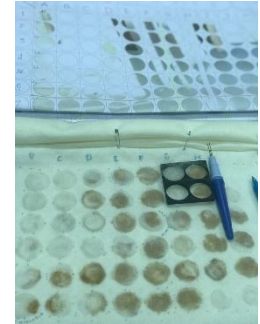

การทดลองเทคนิคและวัสดุ

ในขั้นตอนนี้ นอกจากการทดลองหาเทคนิคและรูปแบบเพื่อเลือกสรรวัสดุอุปกรณ์แล้วข้าพเจ้า ยังต้องการทำการทดลองทางความรู้สึกเรื่องการยังมีตัวตนของมะขามในผลงานสร้างสรรค์ให้ตอบสนองแนวคิด เรื่องสร้างสื่อแทนความรัก โดยข้าพเจ้าได้หาวัสดุเพื่อใช้ในการทดลองก่อนที่จะสร้างสรรค์ผลงานจริงด้วยขน สุนัขที่มีจำนวนจำกัดโดยใช้เส้นใยขนสัตว์สังเคราะห์มาใช้ในการทดลองผสมกับขนสัตว์จริง ดังนี้

ตารางการทดลองการใช้ขนสุนัขและขนสัตว์ใยสังเคราะห์ในการสร้างสรรค์ผลงานด้วยเทคนิคต่างๆ

การทดลอง/เทคนิค	ขั้นตอน /วิธีการ	ผลการทดลอง	ภาพประกอบการทดลอง
<p>๑. การแยกสีของขนสุนัขที่ได้จากการหวีเพื่อคัดสีขนที่ละเอียด</p>	<p>ใช้อุปกรณ์ปลายแหลมแยกขนที่ได้จากการหวีขนส่วนใหญ่จะแยกสีจากขนาดความยาวของเส้นขนที่ละเอียด จะได้ขนที่มีสีใกล้เคียงกัน หลายเบอร์สี</p>	<p>- ขนที่ได้จากการหวีในแต่ละครั้งนั้นจะมีสีเข้ม - อ่อน แตกต่างกันไปทั้งนี้ขึ้นอยู่กับสภาพ อาหารที่ให้และอายุ ของสุนัข และบริเวณที่เราเลือกหวี เช่น หวีบริเวณท้องจะได้สีน้ำตาลอ่อน หากหวีตรงกลางหลังจะมีสีน้ำตาลเข้มหรือสีดำ</p> <p>- การคัดแยกสีขนให้ได้โทน สีอ่อน- เข้ม ต่างๆกัน น่าจะสามารถนำไปใช้ในการทำงานที่มีการแยกชุดสีได้ แต่เมื่อแยกสีขนแล้ว ขนจะฟุ้งกระจายยากแก่การทำงานในภายหลัง</p>	<p>ขนสุนัขที่ได้จากการหวี</p> <p>การคัดแยกสีขนให้ได้โทนสี</p> <p>ผลการทดลองการแยกสีขนจะได้ค่าน้ำหนักขนสีน้ำตาลได้ทั้งหมด ๑๐ ค่าน้ำหนัก และมีบางส่วนที่ได้ สีขาวและดำ</p>

การทดลอง/เทคนิค	ขั้นตอน /วิธีการ	ผลการทดลอง	ภาพประกอบการทดลอง
<p>๒. การปักขนสุนัข (แบบปักทะลุให้ได้ขนยาว)</p>	<p>ใช้อุปกรณ์เข็ม Needles Felting ปักขนสุนัขบนผ้าสักกะหลาดให้ขนทะลุไปอีกด้านหนึ่งขนที่ได้จะมีลักษณะเป็นขนยาวปรากฏขึ้นในด้านฝั่งตรงข้ามของการลงเข็มปัก (ต้องกลับด้านดูด้านหลัง)</p>	<p>- ขนที่ได้จะมีความนุ่มคล้ายตอนที่เรารู้สึกสัมผัสขนสุนัขจากตัวสัตว์ และเมื่อปักลงบนผ้าสักกะหลาดแล้วขนไม่ร่วงหลุดง่าย แต่สีของขนมีการผสมกันทำให้ไม่สวยงาม</p> <p>- ต้องปักย่ำๆหลายๆรอบจึงจะได้ผลการปักที่ติดแน่น</p> <p>- สามารถปักตามรูปแบบที่กำหนดได้</p> <p>- สามารถใช้ขนสัตว์สังเคราะห์ในการปักได้</p>	<p>ด้านหลัง</p> <p>ด้านหน้า</p>
<p>๓. การปักขนสัตว์สังเคราะห์ (แบบตามรูปทรงแม่แบบ)</p>	<p>ใช้อุปกรณ์เข็ม Needles Felting ปักขนสุนัขบนผ้าสักกะหลาดผ่านแม่แบบให้ขนสัตว์สังเคราะห์ ขึ้นเป็นรูปทรงตามแม่แบบที่ต้องการ</p>	<p>- เมื่อปักลงบนผ้าสักกะหลาดแล้วขนไม่ร่วงหลุดง่ายได้รูปทรงตามต้องการ และสามารถแทรกสีและคุมค่าน้ำหนักและโทนสีของขนได้ดี อีกทั้งได้ทดลองใช้ขนสัตว์สังเคราะห์ ในการผสมสี</p> <p>- ในการใช้ขนสุนัข (มะขาม) จะใช้เวลาในการปักนานกว่าขนสัตว์สังเคราะห์เพราะขนสัตว์จริงมีความมันเงามากกว่า</p>	<p>ขั้นตอนการปักขนสุนัขตามรูปทรงแม่แบบทดลองเป็นวงกลมจากแกนป</p> <p>ผลการทดลองจากการใช้ขนสุนัขตามรูปทรงแม่แบบ</p> <p>ทดลองใช้ขนสัตว์สังเคราะห์ผสมสี</p>

การทดลอง/เทคนิค	ขั้นตอน /วิธีการ	ผลการทดลอง	ภาพประกอบการทดลอง
<p>๔. ใช้อุปกรณ์เข็ม Needles Felting ปักขนสุนัขบนผ้าสักกะหลาดผ่านแม่แบบให้เกิดเป็นรูปตามแม่แบบ</p>	<p>๑. จัดทำภาพร่างจากรูปต้นแบบด้วยการตัดทอนรูปทรงของมะขาม</p> <p>รูปถ่าย: ภาพของสุนัขและแม่แบบกริด</p> <p>รูปภาพร่างที่ใช้การตัดทอนรูปทรง</p> <p>๒. สร้างแม่พิมพ์ แล้วใช้ขนที่คัดแยกสี สีอ่อน-เข้มไว้ปักขนสุนัขตามรูปทรงต้นแบบ</p> <p>อุปกรณ์เข็ม Needles Felting ปักให้เกิดรูปตามแม่แบบ</p>	<p>เมื่อปักลงบนผ้าสักกะหลาดแล้วขนไม่ร่วง หลุดง่ายได้รูปทรงตามต้องการและสามารถแทรกสีและคุมค่าน้ำหนักและโทนสีของขนได้ดี อีกทั้งได้ทดลองใช้ขนสัตว์สังเคราะห์ ในการผสมสีขนที่ได้จะมีความนุ่มคล้ายตอนที่เราสัมผัสขนสุนัขจากตัวสัตว์ และเมื่อปักลงบนผ้าสักกะหลาดแล้วขนไม่ร่วงหลุดง่าย แต่สีของขนมีการผสมกันทำให้ไม่สวยงาม</p>	 <p>รายละเอียดของการทดลอง</p>

การทดลอง/เทคนิค	ขั้นตอน /วิธีการ	ผลการทดลอง	ภาพประกอบการทดลอง
<p>๕. การปักขนสุนัข (แบบเป็นรูปมะขาม)</p>	<p>ใช้อุปกรณ์เข็ม Needles Felting ปักขนสุนัขบนผ้าสักกะหลาดให้เกิดรูปมะขาม</p>	<p>คนที่ได้จะมีความนุ่มคล้ายตอนที่เราสัมผัสขนสุนัขจากตัวสัตว์ และเมื่อปักลงบนผ้าสักกะหลาดแล้วขนไม่ร่วงหลุดง่าย</p>	<p>การปักมะขามในภาพจำของข้าพเจ้า</p> <p>การปักมะขามตามรูปต้นแบบ</p>
<p>๖. การขึ้นรูปทรง ๓ มิติจาก ขนสัตว์สังเคราะห์เป็นหน้าสุนัข</p>	<p>ใช้อุปกรณ์เข็ม Needles Felting จิ้มขนสุนัขขึ้นให้เกิดเป็นหน้ามะขามด้วยขนสัตว์สังเคราะห์ขึ้นและปักด้วยเข็มให้ได้รูปทรงและใส่รายละเอียดให้เป็นรูปมะขามในภาพจำของข้าพเจ้า</p>	<p>ได้เป็นหน้าตุ๊กตามะขามจากภาพจำของข้าพเจ้าที่มีหน้าตาไม่เหมือนกันเลยในแต่ละตัว แต่มีได้ทำให้ข้าพเจ้ารู้สึกถึงการมีตัวตนของมะขาม น่าจะเพราะขนาดที่เล็กและเหมือนตุ๊กตามากกว่าจึงไม่ส่งผลต่อความรู้สึกของข้าพเจ้า</p>	

การทดลอง/เทคนิค	ขั้นตอน /วิธีการ	ผลการทดลอง	ภาพประกอบการทดลอง
<p>๗. การขึ้นรูปทรง ๓ มิติจากเป็นกระเป่า ด้วยขนสัตว์ ลังเคราะห์เทคนิค Felt Wet Felting</p>	<p>๑. ทำแม่แบบรูปทรงกระเป่า ที่ต้องการนำก้อนขนสัตว์ ลังเคราะห์มาคลี่แล้วตั้งให้ เส้นใยแยกเป็นกลุ่มเล็กๆมี ขนาดความยาวกลุ่มละไม่ เกิน ๑๕ ซม.</p> <p>๒. นำเส้นใยสังเคราะห์ที่ แยกตัวแล้วมาเรียงตั้งเป็น แนวตามรูปทรงกระเป่าที่ ต้องการ เมื่อ ทำได้รูปทรง ตามต้อง การแล้วเรียงเส้นใย สังเคราะห์โดยเรียงตามแนว ขวางใช้แผ่นพลาสติก กัน กระทบกฏวน เป็นวงกลมจน เส้นไหมรวมตัวเป็นเนื้อ เดียวกัน โดยพรมน้ำอุ่นผสม สบู่และผสมน้ำมันมะกอกนิต หน่อย</p> <p>๓. ทำตามขั้นตอนที่ ๒ อีก ๒ ถึง ๓ ชั้นแล้วแต่ขนาดและ ความหนาของกระเป่าที่ ต้องการแล้วจึงบีบเอาน้ำออก แล้วตัดตรงตามต้องการแล้ว ตากให้แห้ง</p> 	<p>ได้กระเป่าที่สร้าง รูปทรงและปรับขนาด ตามแม่แบบ ที่สร้างไว้ สามารถตั้งเป็น ๓ มิติ ได้สวยงามและสามารถ ปักแทรกสีได้ตาม ต้องการ</p>	

การทดลอง/เทคนิค	ขั้นตอน /วิธีการ	ผลการทดลอง	ภาพประกอบการทดลอง
๘. การปักขนสัตว์ สังเคราะห์ บน กระเปาะขนสัตว์ สังเคราะห์แบบ เปียก(จากการ ทดลองครั้งก่อน)	นำกระเปาะขนสัตว์ สังเคราะห์ที่ได้ทำการ ทดลองไปก่อนทำนี้มาใช้ อุปกรณ์เข็ม Needles Felting จิ้มจนสังเคราะห์ ลงไป 	สามารถปักขนสัตว์ สังเคราะห์ลงบนกระเปาะ และสามารถผสมสีของเส้น ใยให้ได้โทนสีสวยงามตาม ต้องการแต่หากว่าปักไม่ แน่นเส้นใยจะหลุดออกแต่ ปักถี่เกินไปเส้นใยจะขาด และพันกัน จึงต้องเลือกเส้นใยให้มี ความยาวพอเหมาะกับความถี่ ที่ต้องการ ควรใช้ความยาว ของเส้นใยประมาณ ๒๐- ๒๕ ซม. และต้องปักขนเข้าไป ประมาณ ๕ ซม จึงพอดี เส้นใยจะไม่ขาด หลุด ออกมา	 ผสมสีของเส้นใยให้ได้โทนสี

สรุปผลการทดลอง

ในการทดลองที่สรุปมาทั้งหมดนี้ มีการทดลองบางส่วนที่ล้มเหลวและบางส่วนสามารถนำมาสร้างสรรค์ผลงานได้จริงโดยข้าพเจ้าได้เลือกการทดลองที่ส่งผลกับความรูสึกเหมือนยังมีมะขามอยู่ด้วยกันโดยเก็บรูปลักษณะภายนอก และความรู้สึกที่เกิดจากการสัมผัสกับมะขาม ข้าพเจ้าตัดการทดลองที่เห็นเป็นรูปภาพของมะขามที่เกิดจากการปักและการขึ้นรูปแบบต่างๆ เพราะการได้เห็นมะขามนั้นมีภาพถ่ายและคลิปวิดีโอ ซึ่งสามารถทำหน้าที่เก็บบันทึกภาพความทรงจำได้ดีกว่า

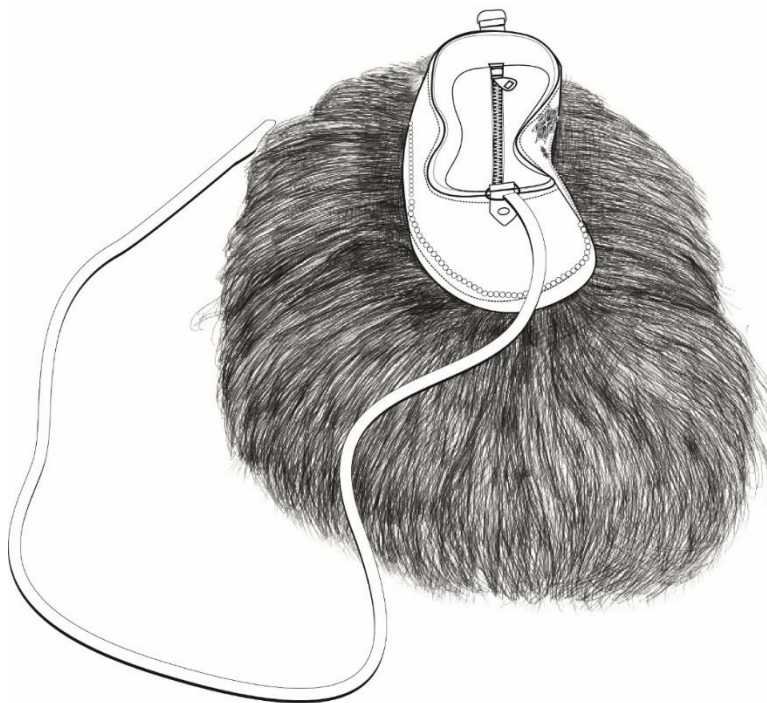
ข้าพเจ้าเลือกใช้การทดลอง การแยกสีของขนสุนัขที่ได้จากการหิวเพื่อคัดสีขนที่ละเอียด การปักขนสุนัข (แบบปักทะลุให้ได้ขนยาว) การขึ้นรูปทรง ๓ มิติจากเป็นกระเปาะด้วยขนสัตว์สังเคราะห์ การปักขนสัตว์สังเคราะห์ ลงบนกระเปาะขนสัตว์สังเคราะห์ โดยนำหลายๆ การทดลองมาผสมผสานกันให้เกิดผลสัมฤทธิ์ทางความรู้สึกที่ดีที่สุด

จัดทำภาพร่าง (Sketch) เลือกสรรเทคนิคและจัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์

ภาพร่าง (Sketch) ชุดที่ ๑ hug me ประกอบด้วย กระเป๋า ๒ ใบคือกระเป๋าสะพายและ กระเป๋าถือขนยาว (เส้นไหมขนสัตว์สังเคราะห์)

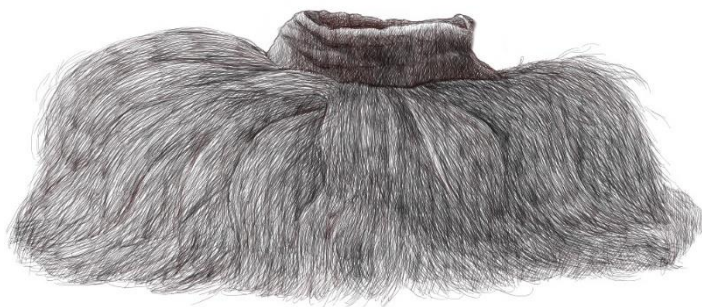
เทคนิค การขึ้นโครงสร้างกระเป๋าด้วยเส้นไหมขนสัตว์สังเคราะห์ เทคนิค Felt Wet Felting แล้ว สร้างลวดลายการใช้ อุปกรณ์เข็ม Needles Felting ปักด้วยเส้นไหมขนสัตว์สังเคราะห์

ซึ่งได้แนวคิดจากการเลียนแบบขนของมะขาม โดยข้าพเจ้าสังเกตเห็นเวลามะขามนอนหลับอยู่บนพื้นมันมีขนยาวสวยงามมักจะอดใจไม่ได้อยากไปอู่มันมากอดเป็นประจำ จึงถอดรูปทรงของขนของมะขามขณะที่มันนอนเล่นมาทำเป็นกระเป๋า สะพายและกระเป๋าถือที่มีความรู้สึกนุ่มฟูของขน

รูปมะขาม

กระเป๋าสะพายขนาด ๔๕x๓๕x๒๕ ซม.

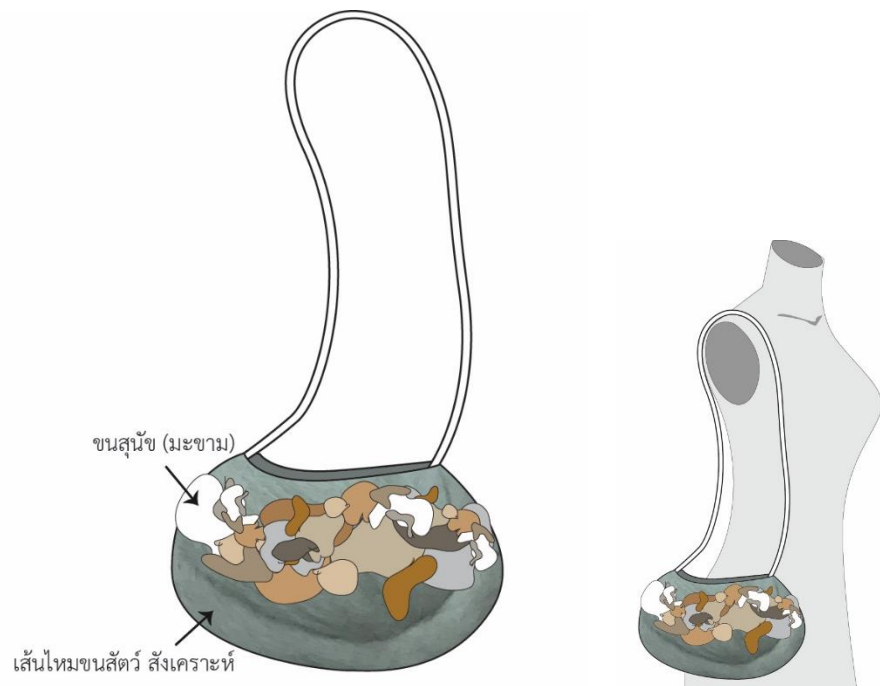
กระเป๋าถือขนาด ๒๕x๒๐x๑๕ ซม.

ภาพประกอบที่ ๗ : ภาพร่าง (Sketch) ชิ้นที่ ๑

ภาพร่าง (Sketch) ชุดที่ ๒ touch me ประกอบด้วย กระเป๋า ๒ ใบ คือกระเป๋าสะพายและ กระเป๋าถือขนมะขามที่ได้จากการเก็บขนด้วยการตัดและการหวีขนของสุนัข

เทคนิค การขึ้นโครงสร้างกระเป๋าด้วยเส้นไหมขนสัตว์สังเคราะห์เทคนิค Felt Wet Felting แล้ว สร้างลวดลายการใช้ อุปกรณ์เข็ม Needles Felting ปักด้วยขนมะขาม สร้างลวดลายและพื้นผิว

ซึ่งได้แนวคิดจากการการสังเกตสีขนของมะขามที่ขาดหลุดร่วงติดตามเสื้อผ้าและเวลาหวีขนนั้น เมื่อพิจารณาสีขนที่มีการผสมผสานกันนั้นเกิดจากของมะขามที่มีความงามตามธรรมชาติทำให้ข้าพเจ้าอยาก นำเสนอความสวยงามของชุดสีที่ ขวนให้อยากลูบเบาๆด้วยความเอ็นดูน่าสัมผัส

ขนาด ๒๕x๒๐x๕ ซม.

ภาพประกอบที่ ๘ : ภาพร่าง (Sketch) ชิ้นที่ ๒

ภาพร่าง (Sketch) ชุดที่ ๓ Let's go. ประกอบด้วย กระเป๋า ๑ ใบ คือกระเป๋าสะพาย Let's go. ขนยุง

เทคนิค การขึ้นโครงสร้างกระเป๋าด้วยผ้าสักหลาดแล้วใช้อุปกรณ์เข็ม Needles Felting ปักขนมะขามสร้างพื้นผิว

ซึ่งได้แนวคิดจากการเดินทางไปเที่ยวในสถานที่ต่างๆกับมะขามโดยข้าพเจ้าจะมีขนมะขามติดตามเสื้อผ้าอยู่ตลอดเวลา จากการการสังเกตสีขนของมะขามที่ขาดหลุดร่วงติดตามเสื้อผ้าและเวลาหิวขนนั้นเมื่อพิจารณาสีขนที่มีการผสมผสานกันนั้นเกิดจากของมะขามที่มีความงามตามธรรมชาติทำให้ข้าพเจ้าอยากนำเสนอความสวยงามของชุดสีที่ ขนให้อยากลูบเบาๆด้วยความเอ็นดูน่าสัมผัส

ขนาด ๖๕x๔๐x๕ ซม.

กระเป๋าสามารถใช้เป็นแบบถือและสามารถสะพายได้ All in one

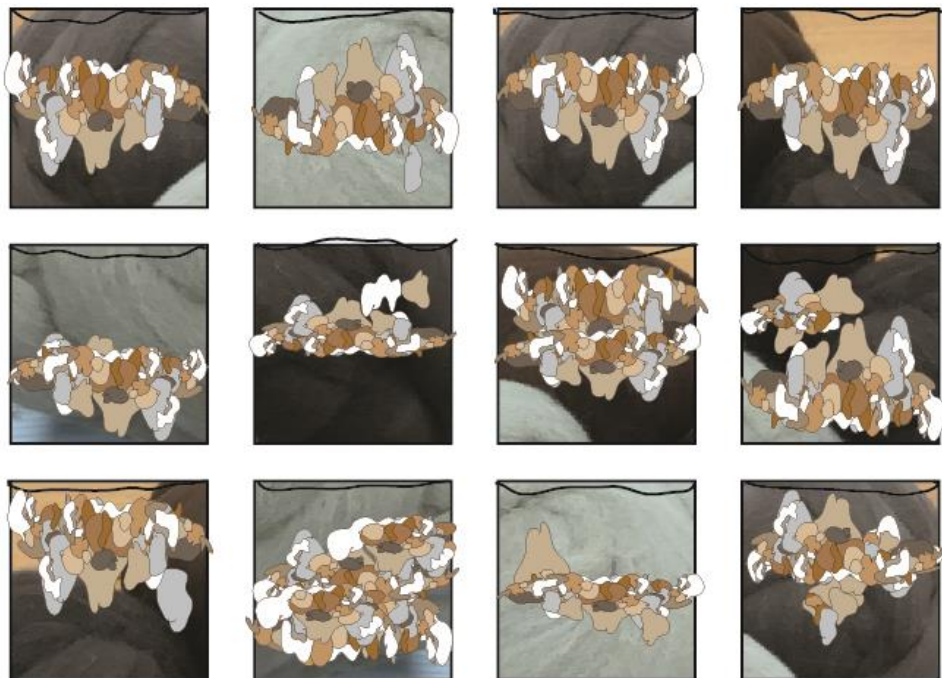
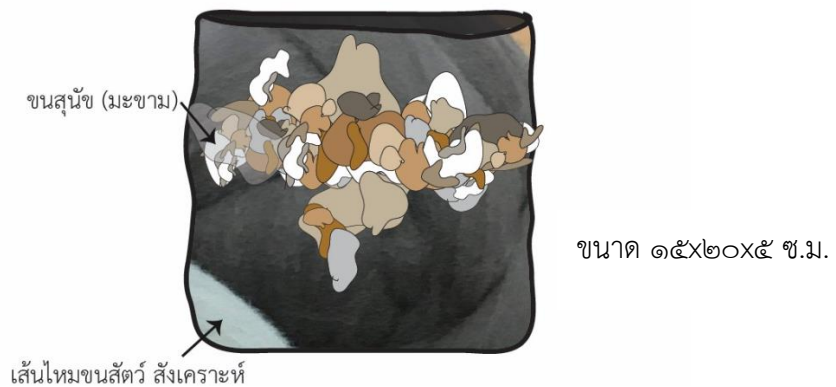

ภาพประกอบที่ ๙ : ภาพร่าง (Sketch) ชิ้นที่ ๓

ภาพร่าง (Sketch) ชุดที่ ๔ Forget me not ประกอบด้วย กระเป๋า ๑๒ ใบ

เทคนิค การขึ้นโครงสร้างกระเป๋าด้วยเส้นไหมขนสัตว์สังเคราะห์เทคนิค Felt Wet Felting แล้วสร้างลวดลายการใช้ อุปกรณ์เข็ม Needles Felting ปักด้วยขนมะขามเพื่อสร้างลวดลายและพื้นผิว

ซึ่งได้แนวคิดจากการสังเกตสีขนของมะขามและการเปลี่ยนแปลงของชุดสีตามอายุและวัยของมันที่แก่และป่วยแต่มะขามก็ยังเป็นเพื่อนที่ดีและคอยใส่ใจดูแลข้าพเจ้า เพื่อระลึกถึงเวลาที่เรารู้ได้ใช้ชีวิตร่วมกันมาเป็นเวลา ๑๒ ปี จึงทำกระเป๋าชุดนี้เพื่อเป็นการบันทึกความรักและความผูกพันของข้าพเจ้ากับมะขาม

ภาพประกอบที่ ๑๐ : ภาพร่าง (Sketch) ชิ้นที่ ๔

ขั้นตอนการปฏิบัติงาน/สร้างสรรค์ผลงาน

เมื่อได้ผลการทดลองเทคนิค และได้จัดทำภาพร่างเป็นที่น่าพอใจแล้ว ขั้นตอนต่อไปเป็นการสร้างสรรค์ผลงาน โดยเริ่มจากจัดเตรียมวัสดุ

จัดเตรียมวัสดุ

วัสดุและอุปกรณ์

เข็ม Needles Felting ขนาดต่างๆ
ขนสัตว์สังเคราะห์
ขนแกะขาว
ฐานโฟมเพื่อใช้กดเข็ม
ผ้าสักกะหลาด
สบู่ / น้ำมันมะกอก
อุปกรณ์ตัดเย็บอื่นๆ

ภาพประกอบที่ ๑๑ ภาพการจัดเตรียมวัสดุและอุปกรณ์

การปฏิบัติงาน

ขั้นตอนการปฏิบัติงานผลงานชุดที่ ๑ hug me ใช้เทคนิคการขึ้นโครงสร้างกระเป๋าด้วยเส้นไหมขนสัตว์สังเคราะห์ เทคนิค Felt Wet Felting แล้วสร้างลวดลายการใช้ อุปกรณ์เข็ม Needles Felting ปักด้วยเส้นไหมขนสัตว์สังเคราะห์

1. จัดเตรียมอุปกรณ์และ สร้างแม่แบบ patterns กระเป๋า เป็น 2 ขนาด ตามภาพร่าง

2. การขึ้นโครงสร้างกระเป๋าด้วยเส้นไหมขนสัตว์สังเคราะห์ เทคนิค Felt Wet Felting

3. สร้างลวดลายการใช้ อุปกรณ์เข็ม Needles Felting ปักด้วยเส้นไหมขนสัตว์สังเคราะห์

4. ใส่อุปกรณ์ กระดุม หูกระเป๋า บุผ้าชั้นในกระเป๋า ตามภาพร่าง

ภาพประกอบที่ ๑๒ : ขั้นตอนการปฏิบัติงานผลงานชุดที่ ๑ hug me

ขั้นตอนการปฏิบัติงานผลงานชุดที่ ๒ touch me ใช้เทคนิคการขึ้นโครงสร้างกระเป๋าด้วยเส้นไหมขนสัตว์สังเคราะห์เทคนิค Felt Wet Felting แล้วสร้างลวดลายการใช้ อุปกรณ์เข็ม Needles Felting ปักด้วยขนมะขาม สร้างลวดลายและพื้นผิว

1. นำขนก้อนสัตว์สังเคราะห์มาคลี่แล้วดึงให้เส้นใยแยกเป็นกลุ่มเล็กๆมีขนาดความยาวกลุ่มละไม่เกิน 15 ซม. แล้วนำเส้นใยสังเคราะห์ที่แยกตัวแล้วมาเรียงตามแนวตั้ง ตามลูกศรเป็นแนวตามรูปทรงกระเป๋าที่ต้องการ แล้วจึงเรียงอีกชั้นในทิศแนวนอน
  2. เมื่อทำได้รูปทรงตามต้องการแล้วเรียงเส้นใยสังเคราะห์โดยเรียงตามแนวขวางใช้แผ่นพลาสติก กั้นกระแทกถูวน เป็นวงกลมจนเส้นไหมรวมตัวเป็นเนื้อเดียวกัน โดยพรมน้ำอุ่นผสมสบู่และพรมน้ำมันมะกอก แล้วทำตามขั้นตอนเดิมอีก 3 ชั้น จนได้ความหนาของกระเป๋าที่ต้องการ
- ** ทำตามขั้นตอนเดียวกันทั้ง 2 กระเป๋าถือและกระเป๋าสะพาย

กระเป๋าถือ : นำทั้ง 2 ข้างของกระเป๋ามาเย็บประกบกันแล้วจึงนำขนที่ตัดจากหางของมะขามมาปักด้วยอุปกรณ์เข็ม Needles Felting

ภาพประกอบที่ ๑๓ : ขั้นตอนการปฏิบัติงานผลงานชุดที่ ๒ touch me

กระเป๋าสะพาย : นำทั้ง 2 ซ้างของกระเป๋ามาเย็บประกบกันแล้วจึงนำขนที่ได้จากการหรีมาปักด้วยอุปกรณ์เข็ม Needles Felting แล้วจึงใส่หูกระเป๋า

ภาพประกอบที่ ๑๔ : ขั้นตอนการปฏิบัติงานผลงานชุดที่ ๒ touch me

ขั้นตอนการปฏิบัติงานผลงานชุดที่ ๓ Let's go. ใช้เทคนิค การขึ้นโครงสร้างกระเป๋าด้วยผ้า
สักหลาดแล้วใช้อุปกรณ์เข็ม Needles Felting ปักขนมะขาม สร้างลวดลายและพื้นผิว

1. ตัดกระดาษแข็งทำแม่แบบกระเป๋า
2. ตัดผ้าสักกะหลาดตามแบบกระดาษ
3. นำขนที่ของมะขามที่ได้จากการหรี มาปักด้วยอุปกรณ์เข็ม Needles Felting .สร้างพื้นผิวให้กับผ้าสักกะหลาดที่ตัดแบบกระเป๋าไว้
4. เย็บกระเป๋าประกอบเป็นหูกระเป๋าและทรงกระเป๋าตามแบบ

ภาพประกอบที่ ๑๕ : ขั้นตอนการปฏิบัติงานผลงานชุดที่ ๓ Let's go

ขั้นตอนการปฏิบัติงานผลงานชุดที่ ๔ Forget me not ประกอบด้วย กระเป๋า ๑๒ ใบ ใช้เทคนิค การขึ้นโครงสร้างกระเป๋าด้วยเส้นไหมขนสัตว์สังเคราะห์เทคนิค Felt Wet Felting แล้วสร้างลวดลายด้วยขนมะขามเพื่อสร้างลวดลายและพื้นผิวใช้ อุปกรณ์เข็ม Needles Felting ปักเย็บเป็นทรงทรงกระเป๋า

ภาพประกอบที่ ๑๖ : ขั้นตอนการปฏิบัติงานผลงานชุดที่ ๔ Forget me not

๑. ตัดโฟมแผ่นทำแม่แบบกระเป๋า

๒. นำขนก้อนสัตว์สังเคราะห์มาคลี่แล้วดึงให้เส้นใยแยกเป็นกลุ่มเล็กๆมีขนาดความยาวกลุ่มละไม่เกิน ๑๕ ซม. แล้วนำเส้นใยสังเคราะห์ที่แยกตัวแล้วมาเรียงตามแนวตั้ง ตามลูกศรเป็นแนวตามรูปทรงกระเป๋าที่ต้องการแล้วจึงเรียงอีกชั้นในทิศแนวนอน

๓. เมื่อทำได้รูปทรงตามต้องการแล้วเรียงเส้นใยสังเคราะห์โดยเรียงตามแนวนอนแล้วพรมน้ำอุ่น ผสมสบู่และพรมน้ำมันมะกอกแล้วจึงใช้แผ่นพลาสติก กั้นกระแทกปิดถูวน เป็นวงกลมจนเส้นไหมรวมตัวเป็นเนื้อเดียวกัน แล้วจึงทำตามขั้นตอนเดิมอีก 3 ชั้น จนได้ความหนาของกระเป๋าที่ต้องการ

๔. วางขนมะขาม ตามตำแหน่งขอบกระเป๋า แล้วพรมน้ำอุ่น ผสมสบู่และพรมน้ำมันมะกอกแล้วจึงใช้แผ่นพลาสติก กั้นกระแทกปิดถูวนเป็นวงกลมจนขนรวมตัวกับไหมเป็นเนื้อเดียวกัน

๕. ปักสันด้านข้างเพื่อเป็นขอบกระเป๋าด้วยอุปกรณ์เข็ม Needles Felting แล้วปักเก็บขอบกระเป๋า

๖. นำผ้าเช็ดตัวที่แห้งพันให้แน่นแล้วตากแดดให้แห้ง

ภาพผลงาน

ภาพประกอบที่ ๑๗ : ชุดที่ ๑ hug me ประกอบด้วย กระเป๋า ๒ ใบ

ภาพประกอบที่ ๑๘ : ชุดที่ ๑ hug me ประกอบด้วย กระเป๋า ๒ ใบ

ภาพประกอบที่ ๑๙ : ชุดที่ ๒ touch me ประกอบด้วย กระเป๋า ๒ ใบ

ภาพประกอบที่ ๒๐ : ชุดที่ ๒ touch me ประกอบด้วย กระเป๋า ๒ ใบ

ภาพประกอบที่ ๒๑ : ชุดที่ ๓ Let's go. ประกอบด้วย กระเป๋า ๑ ใบ

ภาพประกอบที่ ๒๒ : ชุดที่ ๔ Forget me not ประกอบด้วย กระเป๋า ๑๒ ใบ

ภาพประกอบที่ ๒๓ : ชุดที่ ๔ Forget me not ประกอบด้วย กระเป่า ๑๒ ใบ

ภาพประกอบที่ ๒๔ : ชุดที่ ๔ Forget me not ประกอบด้วย กระเป่า ๑๒ ใบ

บทที่ ๔

การวิเคราะห์ผลงานสร้างสรรค์

ผลงานสร้างสรรค์ชุด “มะขาม : การประดิษฐ์ สื่อแทนความรัก ระหว่างมนุษย์และสุนัข” ได้ทำการวิเคราะห์ส่วนประกอบต่างๆ ที่อยู่ในผลงานดังต่อไปนี้

๑. การวิเคราะห์แนวความคิด
๒. การวิเคราะห์รูปแบบและวัสดุ
๓. ปัญหาและอุปสรรคในการสร้างสรรค์ผลงาน

การวิเคราะห์แนวความคิด

จากแนวความคิดเรื่องความกลัวการสูญเสียสัตว์เลี้ยงซึ่งเป็นที่รัก ซึ่งความกลัวเป็นธรรมชาติของมนุษย์ทุกๆ คน หากแต่ว่าการสูญเสียแบบต้องตายจากนั้นยากที่จะทำใจ ถ้ามีได้เตรียมใจตั้งรับการพลัดพรากแล้วสิ่งที่เกิดขึ้นนั้นจะยิ่งนำพาความเสียใจและอาจส่งผลร้ายต่อตนเองและบุคคลรอบข้างได้ ข้าพเจ้าจึงใช้ผลงานสร้างสรรค์ ชุด “มะขาม : การประดิษฐ์ สื่อแทนความรัก ระหว่างมนุษย์และสุนัข” เพื่อบำบัดความกลัวที่ซ่อนอยู่ในจิตใจและต้องการเก็บช่วงเวลาที่มีความรู้สึกที่พิเศษจากการสัมผัสสัตว์เลี้ยงไว้ให้อยู่กับข้าพเจ้าตลอดไป ดังนั้นความพิเศษของการสัมผัสขนมะขาม และการบันทึกความทรงจำของข้าพเจ้าต่อมะขามจึงมีความสำคัญในการวิเคราะห์แนวความคิด โดยแบ่งเป็น ๑.การวิเคราะห์ความพิเศษของการสัมผัสขนมะขาม ๒. การศึกษาสภาวะคงที่ทางกายภาพที่ส่งผลต่อความทรงจำ และ ๓.ปัญหาและอุปสรรคในการสรรค์ผลงานดังต่อไปนี้

๑.การวิเคราะห์ความพิเศษของการสัมผัสขนมะขาม

สุนัขแต่ละสายพันธุ์มีลักษณะโดดเด่นเป็นของตัวเองที่ทำให้เราสามารถจดจำได้ว่าสุนัขตัวนี้เป็นสายพันธุ์อะไรแม้เพียงมองเห็นในระยะไกล ๆ โดยเฉพาะ "ขน"ซึ่งเป็นสิ่งปกคลุมร่างกายที่สามารถมองเห็นได้ชัด สุนัขแต่ละสายพันธุ์นั้นมีลักษณะของสีขนไม่เหมือนกัน หรือแม้แต่สุนัขสายพันธุ์เดียวกัน ก็อาจมีสีขนที่แตกต่างกันไปได้ด้วยสุนัขจะแบ่งตามลักษณะขนได้เป็น ๒ ประเภท คือสุนัขสายพันธุ์ขนสั้นและสุนัขสายพันธุ์ขนยาวสุนัขสายพันธุ์ขนสั้น เช่น ปีกิล เฟรนช์บูลด็อก แจ็ครัสเซลเทอร์เรีย ฯลฯ สุนัขสายพันธุ์ขนยาว เช่น ยอร์คเชียร์เทอร์เรีย ชิสุ มอลทิส ฯลฯ. นอกจากลักษณะขนสุนัขที่มีความแตกต่างกันออกไปแล้วยังมีสีขนที่หลากหลายมีความแตกต่างกันไปตามความเฉพาะตัวของสายพันธุ์และความเป็นเอกลักษณ์ของตัวมันเองอีก

ด้วย มะขามเป็นสุนัขที่มีความพิเศษเฉพาะตัว การได้สัมผัสมะขามนั้นมีความแตกต่างจากสุนัขตัวอื่นๆ โดยมะขามเป็นลูกผสมระหว่างสายพันธุ์ชิสุกับยอร์กเชียร์เทอร์เรียโดยมะขามมีลักษณะขนที่เหมือนยอร์กเชียร์เทอร์เรียร์คือมีขนที่ยาว เส้นตรงเล็กบางละเอียดขาดร่วงง่าย ขนบนตัวและหางเป็นสีน้ำตาลดำมีความเงา ส่วนบริเวณอื่นๆ เป็นสีน้ำตาล ขนด้านในเป็นขนที่สั้นและมีความอ่อนนุ่มกว่าที่อื่น ปลายหางและปลายขามีขนยาวสีขาว ขนกลางหลังยาวจากด้านบนถึงขา ขนจะแบ่งครึ่งกลางลำตัวเป็นเส้นยาวตั้งแต่หัวจรดหางตามธรรมชาติ มะขามมีขนาดลำตัวอ้วนกลมและปีกบินออกกว้างและลึก ไหล่คุดมนั่นคงแข็งแรง แผ่นหลังตรงได้สัดส่วน ขาหน้าตรงและสั้น กระดูกขาใหญ่มีกล้ามเนื้อแน่น ขนดกหนา ทำให้อุณหภูมิและแข็งแรง ขนหางขึ้นเป็นพวงสวยงาม หางมีวนพาดกลางหลัง ตั้งตรง โคนหางค่อนข้างสูง มีขนยาว ปลายหางมีขนสีขาวตรงตามลักษณะของสุนัขชิสุที่สวยงามตามตำรา การสัมผัสขนของมะขามจะต่างกับสุนัขตัวอื่นๆ เนื่องจากคุณสมบัติของขนที่ยาวตรงนุ่ม เส้นละเอียดและมีความอบอุ่นแล้ว ยังมีเรื่องของความรักความผูกพันและความคุ้นเคยที่ข้าพเจ้ามีให้เพียงมะขามเท่านั้น เพราะมะขามเป็นสุนัขหนึ่งเดียวของข้าพเจ้าที่ข้าพเจ้ากล้าที่จะลูบกอดหอม จากความผูกพันและความรักที่มีต่อมะขาม ข้าพเจ้าไม่สามารถนำขนสุนัขอื่นๆ มาทดแทนหรือเปรียบเทียบกับขนของมะขามได้ จึงจำเป็นต้องเจาะจงเฉพาะขนของมะขามเท่านั้นที่นำมาสร้างสรรค์ผลงาน ข้าพเจ้ามีความเชื่อว่าประสาทสัมผัสของมนุษย์นั้นมีความสามารถแยกแยะความแตกต่างในการรับรู้ กายสัมผัสก็เป็นการรับรู้อย่างหนึ่งที่ทำให้มนุษย์สามารถรับรู้ความแตกต่างของผิวสัมผัสได้ เช่น เมื่อเรตื้นมายามดึกเราสามารถใช้มือคลำหาผ้าห่มมาห่มได้โดยไม่ต้องเปิดไฟ เราสามารถแยกแยะความต่างของเนื้อผ้าได้โดยไม่ต้องใช้แสงไฟ การสัมผัสขนของสุนัขแต่ละตัวถึงแม้ว่าจะมีสายพันธุ์เดียวกันมนุษย์ก็สามารุใช้ความคุ้นเคยแยกแยะความแตกต่างได้ นอกจากการรับรู้ด้วยการสัมผัสแล้ว การเชื่อมโยงการรับรู้จากประสาทสัมผัสด้านอื่นๆ เช่น การมองเห็นชุดสีที่มีความเฉพาะตัวและแตกต่างกัน อีกทั้งการใช้ประสาทสัมผัสที่ไม่สามารถมองเห็นแต่รับรู้ได้โดยการรับรู้จากกลิ่นซึ่งมะขามมีกลิ่นเฉพาะตัวซึ่งเกิดจากกลิ่นของผลิตภัณฑ์ทำความสะอาดที่ประกอบกับกลิ่นเฉพาะตัวของมะขามเอง ซึ่งการนำขนของมะขามเข้ามาสร้างสรรค์ผลงานจึงเป็นการเก็บกลิ่นเฉพาะตัวของมะขามเข้ามาไว้ในผลงานด้วย

๒.การศึกษาสภาวะคงที่ทางกายภาพที่ส่งผลต่อความทรงจำ

เมื่อข้าพเจ้ากล่าวการสูญเสียสุนัขอันเป็นที่รักและต้องการให้มันยังอยู่กับเราตลอดไป ดังนั้นแนวคิดเรื่องการเก็บรักษาสภาวะคงที่ทางกายภาพของมะขามจึงเป็นแนวทางหนึ่งที่จะสามารถทำได้ ซึ่งในปัจจุบันสามารถรักษาสภาวะคงที่ทางกายภาพได้หลายวิธีไม่ว่าจะเป็นการสตีฟ การดองหรือการเก็บชิ้นส่วนที่ไม่มีการเปลี่ยนแปลงทางกายภาพ แต่แนวความคิดเรื่องการสตีฟหรือดองสัตว์นั้นขัดกับความรู้สึกของข้าพเจ้า เพราะเป็นการผิดต่อหลักธรรมชาติ เมื่อร่างกายที่อยู่ในสภาวะไร้ซึ่งจิตแล้วควรปล่อยร่างกายให้เป็นไปตาม

ธรรมชาติ การนำชากมาดองหรือเก็บไว้จึงเป็นเรื่องย้อนแย้งต่อความรู้สึกรักและอยากจะถนอมเก็บมันเอาไว้ อีกทั้งจากประสบการณ์ที่ได้พบเห็นสัตว์สตาฟนั้นทำให้ข้าพเจ้ากลัวไม่กล้าสัมผัสและไม่ประทับใจอย่างมาก ดังนั้นการดองหรือการสตาฟจึงถูกตัดไปจากความคิดของข้าพเจ้าโดยเด็ดขาด ข้าพเจ้าจึงอยากใช้วิธีที่ข้าพเจ้าและมะขามได้จดจำความรู้สึกจากความทรงจำที่ตีระหว่างเราเอาไว้มากกว่าการได้ครอบครองร่างกายที่ไร้ความรู้สึก ข้าพเจ้าเลือกใช้วิธีการเก็บขนของมะขามมาเป็นวิธีการในการเก็บความทรงจำ การเก็บขนมะขามเปรียบเสมือนการเก็บเม็ดทรายมาประกอบเป็นก้อนหินอีกครั้ง การประกอบกันของเม็ดทรายแต่ละเม็ดทำให้เรานึกถึงสิ่งทีครั้งหนึ่งมันเคยเป็น มันสร้างความทรงจำและเรื่องราวต่างๆ ให้เราเช่นเดียวกับการเก็บขนมะขามก็แล้วนำมาประกอบขึ้นเป็นกระเป่าอีกครั้ง การศึกษาสภาวะคงที่ทางกายภาพที่ส่งผลต่อความทรงจำจึงเป็นแนวทางในการสร้างสรรค์ผลงานการใช้ชีวิตที่ผ่านมาข้าพเจ้าที่ได้ไปในสถานที่ต่างๆ กับมะขาม ข้าพเจ้าสละพากระเป่าที่ใส่มะขามไปในทุกที่ ดังนั้นการมีกระเป่าจึงหมายถึงการมีมะขาม รูปแบบของกระเป่าจึงมีความสำคัญในผลงานชุดนี้

การวิเคราะห์รูปแบบและวัสดุ

ในการสร้างสรรค์ผลงานชุดนี้ใช้รูปแบบการนำเสนอด้วยเทคนิคผสมประกอบด้วยกระเป่าแบบต่างๆที่ได้จากการทดลองนำขนสุนัขมาสร้างสรรค์ผลงานในรูปแบบต่างๆ โดยผลงานทุกชิ้นเลือกวัสดุและเทคนิคการขึ้นโครงสร้างกระเป่าแบบต่างกันออกไป โดยจะมีการใช้เส้นใยขนสัตว์สังเคราะห์และขนสุนัข (มะขาม) เป็นวัสดุหลัก ซึ่งมีความหมายเชิงนัยยะถึงความเป็นตัวตนของมะขามสุนัขเพียงตัวของข้าพเจ้า การหิวหิวเพื่อให้ได้มาซึ่งวัสดุหลักในการสร้างสรรค์ผลงานนั้นต้องใช้ระยะเวลาและความเอาใจใส่อย่างต่อเนื่อง หากช่วงใดข้าพเจ้าไม่มีเวลาดูแลเส้นขนก็จะหลุดร่วงไปตามพื้นซึ่งจะไม่สามารถเก็บมาใช้งานได้ ก่อให้เกิดการสูญเสียวัสดุหลัก การหิวเก็บขนของมะขามจึงเป็นการแสดงคุณค่าของสิ่งที่ไร้คุณค่าในสายตาบุคคลทั่วไปอีกด้วย รูปแบบของกระเป่าแบบต่างๆ ถูกสื่อแทนความสำคัญระหว่างข้าพเจ้ากับมะขามที่เดินทางไปด้วยกัน ตลอด โดยปกติผู้หญิงส่วนใหญ่จะให้ความสำคัญกับกระเป่า การจะเดินทางออกจากบ้านนั้นต้องติดกระเป่าไปด้วยทุกครั้ง ในที่นี้กระเป่ามะขามจะสามารถติดตัวข้าพเจ้าไปได้ทุกที่ โดยกระเป่าแต่ละใบมีบันทึกความรู้สึกที่ข้าพเจ้าและมะขามได้ผ่านมามากมาย โดยโครงการนี้มีผลงานทั้งหมด ๔ ชุด ซึ่งผลงานแต่ละชุดจะใช้เทคนิคและรูปแบบแตกต่างกันออกไป เทคนิคทั้งหมดที่ได้นำมาใช้ในการสร้างสรรค์ผลงานนี้ข้าพเจ้าได้ทดลองและคิดค้นขึ้นเองโดยมีบางส่วนได้ศึกษาจากอินเทอร์เน็ตจากเว็บไซต์ต่างประเทศและได้นำมาประยุกต์ให้เหมาะสมกับวัสดุอุปกรณ์ที่สามารถหาได้ภายในประเทศและได้ทำการทดลองกับเส้นไหมขนสัตว์ใยสังเคราะห์ผสมผสานกับขนของมะขามซึ่งเป็นเทคนิคใหม่ที่ข้าพเจ้าคิดค้นขึ้นมาเอง

ผลงาน ชุดที่ ๑ hug me ประกอบด้วย กระเป๋า ๒ ใบ

ภาพประกอบที่ ๒๕ : ภาพการวิเคราะห์รูปแบบและวัสดุ ผลงานชุดที่ ๑ hug me

ผลงานชุดที่ ๑ hug me มีแนวคิดมาจากการกอดกับมะขาม กอดนั้นสามารถทำให้เกิดความสุข และยังถ่ายเทกำลังใจรวมทั้งสร้างความอบอุ่นได้อีกด้วย การกอดมีประโยชน์อีกมากมาย แม้กระทั่งการกอดตุ๊กตาก็ยังสามารถเพิ่มความมั่นใจให้เด็กได้ หลายครั้งที่ข้าพเจ้าประสบกับปัญหากังวลใจแต่ด้วยการกอดมะขามนั้นสามารถคลายความวิตกกังวลใจให้คลายไปได้ หากวันใดที่ไม่มีมะขามอยู่แล้วข้าพเจ้ากลัวจะลืมความรู้สึกดีๆ ที่ได้จากการกอดมะขาม จึงสร้างผลงานชุดนี้ขึ้นมาเพื่อให้ข้าพเจ้าไม่ลืมสัมผัสจากการกอดกับมะขามที่สามารถจะไปกับข้าพเจ้าได้ทุกที่ เมื่อใดที่ข้าพเจ้ากลัว กังวลหรือขาดความมั่นใจยังสามารถกอดผลงานชุด hug me เพื่อเติมความสุขที่ขาดหายไปได้ โดยผลงานทั้ง ๒ ชิ้นจะใช้ขนเอยสังเคราะห์ที่มีความยาวปกลงไปจนได้รูปทรงคล้ายมะขามที่กำลังนอนหลับอยู่บนพื้น กระเป๋าที่ได้มีลักษณะนุ่มฟูน่ากอด ทำให้ข้าพเจ้ายังคงรู้สึกรับรู้ถึงตัวตนของมะขามถึงแม้มะขามจะไม่สามารถอยู่ด้วยกันกับข้าพเจ้าได้ตลอดไป แต่ผลงานชุด hug me นี้ยังสามารถทดแทนการกอดกับมะขามที่จะคงอยู่เป็นเครื่องเตือนใจข้าพเจ้าเหมือนเดิม

ผลงาน ชุดที่ ๒ touch me ประกอบด้วย กระเป๋า ๒ ใบ

ภาพประกอบที่ ๒๖ : ภาพการวิเคราะห์รูปแบบและวัสดุ ผลงานชุดที่ ๒ touch me

ผลงานชุดที่ ๒ touch me มีแนวคิดมาจากการได้ลูบขนของมะขามที่มีความนุ่มลื่นการได้ลูบหรือสัมผัสขนของมะขามเสมือนการสื่อสารกันระหว่างข้าพเจ้ากับมะขาม ทุกครั้งที่ข้าพเจ้าลูบมะขามทำให้รู้ว่าเราไม่ได้อยู่ตัวคนเดียวยังมีมะขามเป็นเพื่อนที่คอยเป็นห่วงและคอยให้กำลังใจซึ่งกันและกัน โดยผลงาน ชุด **touch me** ข้าพเจ้าใช้ขนที่ได้จากการหิวขนมะขามาปักเป็นกระเป๋าสะพายข้างเมื่อเวลาที่สัมผัสกระเป๋าจะได้ความรู้สึกเหมือนได้ลูบขนมะขาม

ผลงานชุดที่ ๓ Let's go. ประกอบด้วย กระเป๋า ๑ ใบ

ภาพประกอบที่ ๒๗ : ภาพการวิเคราะห์รูปแบบและวัสดุ ชุดที่ ๓ Let's go.

ผลงานชุดที่ ๓ Let's go ในผลงานชุดนี้ได้แนวคิดมาจากการที่มีขนของมะขามติดเสื้อผ้าและหลุดร่วงอยู่ตามพื้นบ้านที่ข้าพเจ้าพบเจออยู่ตลอด ถึงแม้ว่ามะขามจะไม่ได้เดินทางไปกับข้าพเจ้าด้วยแต่ขนของมะขามจะติดตามข้าพเจ้าไปด้วยทุกที่ก่อให้เกิดความรำคาญใจ ข้าพเจ้าจึงอยากให้ความรำคาญกลายเป็นสิ่งที่มีประโยชน์จึงใช้ขนที่หลุดร่วงตามพื้นมาสร้างสรรค์ผลงานที่เป็นกระเป๋าที่สามารถเดินทางไปด้วยกันกับข้าพเจ้าด้วยความยินดีและหากถึงวันที่ไม่มีมะขามกลุ่มก้อนขนที่ติดตามเสื้อผ้างก็หมดไปด้วย ข้าพเจ้าจึงกลัวขนมะขามจะขาดหายไปจากชีวิตของตนเองหากวันไหนที่คิดถึงมะขามผลงานชุดนี้จะพร้อมเดินทางไปเป็นเพื่อนได้ทุกที่เหมือนขนมะขามที่ติดตามเสื้อผ้าในครั้งที่มะขามยังมีชีวิตอยู่

ผลงาน ชุดที่ ๔ Forget me not ประกอบด้วย กระเป๋า ๑๒ ใบ

ภาพประกอบที่ ๒๘ : ภาพการวิเคราะห์รูปแบบและวัสดุ ชุดที่ ๔ Forget me not

ขนของมะขาม

ภาพของชั้นหิน

รูปผลงานที่ใช้ขนที่มีชั้นสีที่แตกต่างออกไป

ภาพประกอบที่ ๒๙ : ภาพการวิเคราะห์รูปแบบและวัสดุ ชุดที่ ๔ Forget me not

ผลงานชุดที่ ๔ Forget me not. ในผลงานชุดนี้เป็นเหมือนบันทึกความทรงจำของข้าพเจ้ากับมะขามที่เราได้ใช้ชีวิตด้วยกัน ได้ดูแลกันและกันอย่างดีตลอดเวลา ขณะที่มะขามเข้ามาในชีวิตของข้าพเจ้ามีความสุขมาก จึงอยากเก็บความทรงจำที่มีคุณค่านั้นเอาไว้โดยใช้ขนของมะขามที่มีชุดสีที่มีการเปลี่ยนแปลง ทุกครั้งที่หิวขนให้มะขามข้าพเจ้าสังเกตเห็นชุดสีของขนที่มีการเปลี่ยนแปลงไปทุกครั้ง การนำกลุ่มขนนั้นมาสร้างสรรค์เป็นกระเป๋าคู ชุดสีของขนที่มีการทับซ้อนกันนั้นให้ความรู้สึที่เกิเกิดขึ้นซึ่งใกล้เคียงกับชั้นหินที่ถูกทับถมกันจากดินและแร่ธาตุเป็นเวลานาน การนำขนของมะขามที่หลุดร่วงที่ละเส้นมาประกอบกันเป็นกระเป๋าคูจึงเปรียบเสมือนการนำเม็ดทรายเม็ดเล็กๆ มาประกอบรวมกันเป็นก้อนหินก้อนใหญ่อีกครั้ง

ปัญหาและอุปสรรคในการสร้างสรรค์ผลงาน

ปัญหาและอุปสรรคในการทำงานสร้างสรรค์ชุด “มะขาม : การประดิษฐ์ สื่อแทนความรักระหว่างมนุษย์และสุนัข” นี้เป็นการสร้างสรรค์ผลงานด้วยขนสัตว์จากธรรมชาติผ่านกระบวนการทดลองการใช้งานวัสดุในเบื้องต้นแล้วแต่ยังมีข้อผิดพลาดและข้อจำกัดที่ต้องแก้ไขผลงานไปตามสถานการณ์ปัญหาและอุปสรรคในการสร้างสรรค์ผลงานสามารถแบ่งเป็นช่วงการทำงานได้ ดังนี้

๑. ปัญหาและอุปสรรคในขั้นตอนการจัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์

ปัญหาเรื่องวัสดุ ในผลงานชุดนี้มีวัสดุหลักคือขนสุนัขและเส้นใยขนสัตว์สังเคราะห์ โดยระหว่างปฏิบัติงานข้าพเจ้ามีปัญหาเกี่ยวกับวัสดุหลักทั้งสองดังนี้

- ปัญหาเรื่องปริมาณขนของสุนัข ขนของสุนัขที่เป็นวัสดุหลักนั้นมีไม่เพียงพอต่อขนาดของผลงานเนื่องจากในแต่ละวันข้าพเจ้าสามารถเก็บขนของมะขามได้เพียงเล็กน้อย จึงต้องใช้เวลาในการเตรียมวัสดุเป็นเวลากว่า ๒ ปี ก่อนเริ่มปฏิบัติงาน ก่อนการสร้างสรรค์ผลงานมีการทดลองโดยใช้ขนสัตว์ปริมาณมากเมื่อถึงเวลาสร้างผลงานจริงขนของมะขามที่เก็บไว้จึงมีปริมาณไม่เพียงพอทำให้ต้องปรับแผนในการทำงานและต้องหากระบวนการใช้ทรัพยากรขนสัตว์ที่มีจำนวนจำกัดอย่างประหยัดและคุ้มค่าที่สุด

- ปัญหาเรื่องเข็ม ประเทศไทยซื้อยากและมีราคาสูงจึงจำเป็นต้องสั่งนำเข้าจากต่างประเทศ โดยการสั่งจากเว็บไซต์ต่างประเทศ (<https://th.aliexpress.com>) ซึ่งในช่วงที่กำลังปฏิบัติงานนั้นตรงกับสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนาหรือโควิด ๑๙ ทำให้ต้องใช้ระยะเวลาในการสั่งซื้อประมาณ ๔-๕ เดือน ทำให้ต้องเผื่อเวลาในการจัดเตรียมวัสดุก่อนเป็นเวลานานทำให้งานล่าช้ากว่าปกติ

๒. ปัญหาและอุปสรรคในขั้นตอนการปฏิบัติงาน

ปัญหาหลักในการสร้างสรรค์ผลงานชุดนี้ปัญหาเกี่ยวกับการจัดการและทดลองวัสดุ เนื่องด้วยการเลือกใช้วัสดุที่มีจากขนของมะขามที่มีจำนวนจำกัดต้องใช้เวลาและความพยายามในการเก็บรวบรวม และต้องสั่งนำเข้าเส้นไหมขนสัตว์สังเคราะห์จากต่างประเทศ อีกทั้งต้องศึกษาเทคนิคใหม่ต้องทำการทดลองวัสดุและปรับปรุงกระบวนการหลายอย่างก่อนที่จะเลือกใช้เทคนิค Felt Wet Felting เป็นเทคนิคหลัก โดยในแต่ละขั้นตอนยังต้องใช้เวลาและเกิดการผิดพลาดหลายครั้ง อีกทั้งเทคนิค Felt Wet Felting เป็นเทคนิคการสร้างผ้าสักกะหลาดจากขนสัตว์แบบโบราณที่ในประเทศไทยไม่เป็นที่นิยมข้าพเจ้าต้องศึกษาจากอินเทอร์เน็ตซึ่งได้บอกเพียงขั้นตอนคร่าวๆ ต้องลองถูกลองผิดเอง รวมทั้งอุปกรณ์หลายอย่างราคาสูงและหาได้ยากในประเทศไทย จึงต้องเสียเวลาในการจัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์จากต่างประเทศในและกระบวนการทดลองการขึ้นโครงสร้างกระเป๋าด้วยวิธีต่างๆ จนกระทั่งได้รูปทรงตามต้องการนั้นขณะทดลองได้ใช้เส้นไหมที่เตรียมไว้จนหมด ต้องสั่งนำเข้าเส้นไหมขนสัตว์สังเคราะห์รอบใหม่ซึ่งตรงกับช่วงสถานการณ์โควิด ๑๙ ร้านปิดกิจการชั่วคราวจำเป็นต้องสั่งใหม่จากอีกร้านซึ่ง ทั้ง ๒ ร้านใช้เรียกใหม่ ว่า felting Merino Wool โดยข้าพเจ้าเข้าใจผิดคิดว่าใช้ได้เหมือนกันโดยเส้นไหมทั้ง ๒ แบบนั้นดูภายนอกเหมือนกันแต่มีคุณสมบัติต่างกันจึงสั่งผิดทำให้มาทราบภายหลังว่าไหมขนสัตว์สังเคราะห์ที่ตนเองใช้อยู่มี ๒ แบบคือแบบที่ใช้เพื่อถักผ้าห่ม และแบบที่ใช้ทำ needle felted Wool

ภาพประกอบที่ ๓๐ : ภาพปัญหาและอุปสรรคในขั้นตอนการปฏิบัติงาน

เมื่อสัมผัสจะรู้ว่าเส้นใยต่างไปจากเดิมเล็กน้อยเส้นใยของเดิมจะให้ความรู้สึกสากเพื่อเทียบกับเส้นใยของใหม่จะนุ่มลื่นกว่า แม้เพียงนิดหน่อยก็ไม่สามารถใช้งานได้จึงต้องใช้ อุปกรณ์เข็ม Needles Felting ในการแก้ไขปัญหานี้ เฉพาะหน้า และต้องสั่ง เส้นไหมมาใหม่จึงทำให้เสียเวลาในการรอสินค้าจึงเป็นสาเหตุให้ต้องส่งผลงานล่าช้ากว่ากำหนด

บทที่ ๕

บทสรุป

ผลงานสร้างสรรค์ ชุด “มะขาม : การประดิษฐ์ สื่อแทนความรัก ระหว่างมนุษย์และสุนัข” มีที่มาจากความกลัวการสูญเสียสุนัขที่เป็นมากกว่าสัตว์เลี้ยง มะขามเป็นเพื่อนที่รู้ใจและเป็นสมาชิกในครอบครัว ขณะนี้มะขามแก่และป่วยเป็นโรคหัวใจ ข้าพเจ้ากลัวจะสูญเสียมะขามไปจึงอยากสร้างสรรค์สื่อแทนความรักเพื่อบันทึกความทรงจำด้วยการได้เก็บสัมผัสที่มีคุณค่าที่ได้มีมะขามไว้ตลอดไป ประดิษฐ์ข้าพเจ้ามักจะแสดงความรักต่อมะขามด้วยการสัมผัส กอด ลูบหัว และลำตัวมะขามซึ่งถูกปกคลุมไปด้วยขนยาว นุ่มลื่น แต่เมื่อเวลาเล่นเสร็จขนมักจะติดตามเสื้อผ้าและหลุดร่วงหล่นลงพื้นเป็นเศษผงไร้คุณค่า ถ้ากล่าวถึงกับมะขามสำหรับคนทั่วไปคงเป็นเพียงสัตว์เลี้ยงตัวหนึ่ง แต่สำหรับข้าพเจ้ามะขามมีคุณค่าในฐานะเพื่อนและเป็นส่วนหนึ่งในการสร้างความสุขของชีวิต ข้าพเจ้าจึงสร้างผลงานชุดนี้โครงการใช้วิธีเก็บขนที่หลุดร่วงของมะขามทำให้เห็นความสำคัญของสิ่งของอันไม่มีมูลค่าทางราคาแต่มีคุณค่าทางจิตใจดังเช่นขนสุนัข ขนของมะขามหลุดร่วงออกมาตามพื้นและเวลาหิวขึ้นมาที่ขณะอาบน้ำหิวขน ข้าพเจ้าจึงเก็บสะสมเป็นเวลากว่า ๒ ปี กลุ่มก้อนขนของมะขามสะสมได้นั้นเปรียบเสมือนตัวแทนของมะขาม โดยการนำเส้นขนที่ละเส้นประกอบกลับเข้าด้วยกันจึงไม่ต่างจากการประกอบภาพจิกซอที่ตกกระจายตามพื้นให้กลับเป็นรูปที่สมบูรณ์อีกครั้ง การกระทำดังกล่าวนี้เหมือนข้าพเจ้าได้ประกอบภาพความทรงจำที่ข้าพเจ้าเคยมีต่อมะขามและ การเก็บเอาสัมผัสที่ได้จากมะขามไว้เป็นการบำบัดความกลัวการสูญเสียที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ โดยการใช้ขนของมะขามมาเป็นวัสดุหลักในการสร้างสรรค์ ประกอบกับการใช้รูปแบบของกระเป่าซึ่งการเชื่อมโยงวัสดุและรูปแบบที่ส่งผลต่อความรู้สึกและประสบการณ์ของข้าพเจ้า โดยทั่วไปเราใช้กระเป่าในการของการเก็บของสำคัญการนำขนของมะขามมาสร้างเป็นกระเป่านั้นยิ่งตอกย้ำความสำคัญของมะขามที่มีต่อข้าพเจ้า ตลอดเวลาที่ผ่านมาข้าพเจ้าได้เดินทางไปเที่ยวในสถานที่ต่างๆ กับมะขามด้วยการสะพายกระเป่าใส่มะขาม การใช้รูปแบบของกระเป่าจึงเป็นสิ่งสำคัญต่อความรู้สึกของข้าพเจ้า ทำให้ข้าพเจ้ารู้สึกยังคงมีมะขามเดินทางไปด้วยทุกที่ การสะพายกระเป่าที่สร้างขึ้นจากขนมะขามจะแสดงออกซึ่งความรักความเอาใจใส่และเป็นบันทึกความทรงจำระหว่างข้าพเจ้ากับมะขามตลอดไป

ผลงานสร้างสรรค์ ชุด “มะขาม : การประดิษฐ์ สื่อแทนความรัก ระหว่างมนุษย์และสุนัข” ข้าพเจ้าเปลี่ยนขนของมะขามเมื่อถูกทิ้งให้ปลิวตามพื้นหรือติดตามเสื้อผ้านั้นอาจทำให้ดูสกปรกไม่มีคุณค่าแต่เมื่อนำมาใช้สร้างสรรค์ผลงานแล้วกลับชวนให้ผู้คนอยากลองสัมผัส ข้าพเจ้าจึงต้องการเปลี่ยนความรู้สึกจากสิ่งไร้คุณค่าให้กลับมีคุณค่ามีความหมายทางจิตใจและเก็บสัมผัสจากสิ่งที่ข้าพเจ้ารักไว้ในรูปแบบของงานศิลปะอีกรูปแบบหนึ่ง อย่างไรก็ตามการสร้างสรรค์ผลงานชุดนี้เปรียบเสมือนการทดลองเบื้องต้นที่ต้องการนำไปทำการทดลองเพื่อนำผลการทดลองไปต่อยอดในการพัฒนาผลงานสร้างสรรค์ต่อไปในอนาคต ข้าพเจ้าหวังเป็นอย่างยิ่งว่าผลงานสร้างสรรค์และเอกสารประกอบผลงานสร้างสรรค์ชุดนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่ศึกษาค้นคว้าและเป็นแนวในการปฏิบัติงานสร้างสรรค์ไม่มากนักน้อย ถ้าเพียงผลงานชุดนี้สามารถกระตุ้นให้ผู้ชมทบทวนและพิจารณา

ถึงแง่มุมของการใช้ชีวิตการเห็นคุณค่าของสิ่งที่อยู่รอบกายไม่ว่าจะเป็น คน สัตว์ หรือสิ่งของ ในรูปแบบของ
ตนเอง ก็ ถือว่าผลงานศิลปะสามารถทำหน้าที่ของมันเองแล้ว

สรุปข้อดีของผลงานสร้างสรรค์

๑. ข้อดีของผลงานสร้างสรรค์ที่ปรากฏให้เห็นเป็นรูปธรรม

๑.๑ ข้อดีของการทดลองทางวัสดุ

ผลงานสร้างสรรค์ชุดนี้ได้ผ่านการลองถูกลองผิดจนได้ขั้นตอนและกระบวนการนำขน
สุนัขมาใช้ร่วมกับไหมขนสัตว์เส้นใยเคราะห์ ซึ่งเป็นวัสดุใหม่ในประเทศไทยยังไม่มีใครเคยใช้มาก่อน ข้าพเจ้าจึง
นำมาจดสิทธิบัตรการออกแบบ ซึ่งผลของการทดลองได้พบเทคนิคจำนวน ๘ เทคนิคและบางเทคนิคเองก็ไม่ได้
ถูกนำมาใช้ในผลงานสร้างสรรค์ชุดนี้เช่นเทคนิคการขึ้นโครงสร้างสามมิติด้วยไหมขนสัตว์เส้นใยสังเคราะห์ซึ่ง
คาดว่าจะนำผลการทดลองไปใช้ประโยชน์ในการสร้างสรรค์ต่อไปในอนาคต

๑.๒ ข้อดีของรูปแบบผลงานสร้างสรรค์

ผลงานชุดนี้ได้หยิบยืมรูปแบบของกระเป๋าสะพายและกระเป๋าถือสตรีมาเป็น
สัญลักษณ์แทนการเก็บบันทึกความทรงจำของข้าพเจ้าและมะขามที่ได้เดินทางไปในสถานที่ต่างๆด้วยกัน
เสมอ โดยผลงานประกอบด้วยพฤติกรรมการแสดงออกทางความรักระหว่างข้าพเจ้ากับมะขามที่ปฏิบัติ
ต่อเนื่องตลอดเวลาที่ผ่านมา ซึ่งผลงานแต่ละชุดได้แสดงความรู้สึกต่างที่ข้าพเจ้าอยากสื่อสารกับมะขาม เช่น
กอด สัมผัสลูบขน รูปแบบของกระเป๋าสะพายผีหญิงจึงเป็นรูปแบบที่ตอบสนองความคิดและแสดงออกทาง
ความรู้สึกได้อย่างดี

๑.๓ ข้อดีที่ส่งผลต่อผู้ชมจากผลงานสร้างสรรค์

จากความพิเศษของผลงานชุดนี้ที่เลือกใช้วัสดุที่ถือว่าเป็นเศษขยะที่ไม่มีคุณค่าราคา
มาสร้างสรรค์ทำให้เกิดผลงานสร้างสรรค์เป็นกระเป๋าซึ่งมีเอกลักษณ์จากกลุ่มชนที่มีสีสันไม่ซ้ำกันในแต่ละใบ
และยังสร้างแรงบันดาลใจให้กับผู้ชมในการนำสิ่งที่เห็นไปพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์เพื่อก่อให้เกิดผลเชิงพานิชย์อีก
ด้วย

๒. ข้อดีของผลงานสร้างสรรค์ที่ปรากฏให้เห็นทางความรู้สึกเป็นนามธรรม

๒.๑ ผลทางความรู้สึกที่เกิดขึ้นกับผู้สร้างสรรค์

จากความกลัวการสูญเสียสุนัขอันเป็นที่รักซึ่งอายุมากและป่วยของข้าพเจ้า การตาย
จากนั้นเป็นสัจธรรมเมื่อมีเกิดย่อมมีดับ จนถึงแนวความคิดที่เลือก จะดูแลเอาใจใส่หิวของมะขามเพื่อเก็บขน
ของมันมาใช้ในการสร้างสรรค์ผลงาน นั้นมีผลพลอยได้เหมือนการบำบัดความกลัวสูญเสียจากการได้ทำใจได้
เฝ้าดูแลมันอย่างดีที่สุดแล้ว หากถึงเวลาที่จำเป็นต้องจากกันข้าพเจ้าหวังว่าตนเองจะไม่เศร้าเสียใจมากเพราะได้
มีผลงานชุดนี้ซึ่งเหมือนเป็นตัวแทนของมะขามที่จะอยู่เป็นเพื่อนไว้คอยให้ระลึกถึงความสุขที่เคยมีร่วมกันและ
ยังสามารถเดินทางไปในสถานที่ต่างๆ กับข้าพเจ้าได้ต่อไป

๒.๒ ผลทางความรู้สึกที่เกิดขึ้นกับผู้ชม

ผู้วิจัยหวังว่าจะสามารถส่งต่อความรักความใส่ใจกับสัตว์เลี้ยงก่อนที่มันจะจากไป
ผลงานชุดนี้ และหวังว่าผู้ชมจะเห็นคุณค่าของสิ่งที่ไร้มูลค่าราคาแต่ทรงคุณค่าต่อจิตใจ รวมทั้งยังเป็นแนวทางใน
การบำบัดความรู้สึกเสียใจจากการจากไปของสัตว์เลี้ยงอันเป็นที่รักอีกด้วย

การพัฒนาผลงานและข้อเสนอแนะ

การพัฒนาวัสดุ

แนวทางในการพัฒนาวัสดุคือการใช้ขนของสุนัขนั้นมีวิธีการนำไปใช้ในรูปแบบอื่นๆแต่ข้อจำกัดเรื่องปริมาณขนของมะขามที่จำกัดและมีคุณสมบัติเฉพาะตัวแตกต่างจากสุนัขตัวอื่นๆ ในอนาคตหากต้องการใช้ขนสุนัขในการทำงานอีกต้องทดลองการใช้ขนสุนัขสายพันธุ์ต่างๆเพิ่มขึ้นซึ่งต้องศึกษาและทดลองขนสุนัขที่ลักษณะของขนแตกต่างกันออกไป

การพัฒนารูปแบบ

ในผลงานชุด “มะขาม : การประดิษฐ์ สื่อแทนความรัก ระหว่างมนุษย์และสุนัข” นี้ได้ตอบสนองความต้องการบำบัดความกลัวและต้องการสร้างสรรค์ผลงานเพื่อเป็นสื่อแทนความรักระหว่างข้าพเจ้าและมะขามได้สมบูรณ์แล้ว แนวทางในการพัฒนารูปแบบในผลงานในอนาคตนั้นต้องพัฒนาแนวคิดด้านอื่นๆ ร่วมด้วยซึ่งต้องขึ้นอยู่กับความสนใจในขณะนั้นด้วย

บรรณานุกรม

- กมลรัตน์ หลังสุวรรณ.จิตวิทยาการศึกษา.กรุงเทพฯ: พิมพ์ครั้งที่ ๒. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
หน้า ๒๕๔, ๒๕๒๘.
- กิริติ บุญเจือ. “ปรัชญาศิลปะ” ในสุนทรียภาพ. กรุงเทพฯ: กรมการฝึกหัดครู. หน้า๑-๑๑.๒๕๒๐.
- ชะลูด นิ่มเสมอ องค์ประกอบศิลป์.กรุงเทพฯ:ไทยวัฒนาพาณิช,๒๕๓๑
- ปิติวรรณ สมไทย. สัดส่วนแปรผันระหว่างวันที่ถูกใช้ไป กับวันที่เหลืออยู่ในชีวิต. ชลบุรี:
คณะศิลปกรรมศาสตร์ ๒๕๕๓

สืบค้นจากเว็บไซต์

กาญจนา आयวัฒน์ธนชัย. กรมสุขภาพจิต : ความสุขง่ายๆจากเพื่อนสี่ขา (ออนไลน์).

<https://4oplus.posttoday.com>, ๑๒ มกราคม ๒๕๖๑.

วัฒนาพร เชื้อนสุวรรณ. ๒๕๔๗. หลักการทัศนศิลป์ (ออนไลน์). [www.arty@you.net/E-\(new\)๑](http://www.arty@you.net/E-(new)๑),
๒๔ กันยายน ๒๕๕๑

<https://www.posttoday.com/world/๔๕๑๑๒๘> เว็บไซต์ posttoday เข้าถึงเมื่อวันที่
๑๒ ธันวาคม ๒๕๖๒

<https://www.novabizz.com/NovaAce/Behavior/Perception.htm> เว็บไซต์ novabizz
เข้าถึงเมื่อวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๖๒

<http://www.research-system.siam.edu/> เว็บไซต์มหาวิทยาลัยสยาม เข้าถึงเมื่อวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๖๒